

MAGYARORSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.-	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.-	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.-	Félévre --- " 7.-
Egész évre --- " 12.-	Egész évre --- " 14.-
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

FŐSZERKESZTŐ: dr. GYÖRFFY GYULA
FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉNYES LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
 Budapest, IV. kerület, Vámház-körút 8. szám.
 Hirdetések pott számítással, díjszabás szerint
 Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A székelység kölcsönének beszüntetése.

A pusztuló székelység jajszava ismét megszólal. Télviz idején a legnagyobb nyomorúság közepette adják tudomásul a riasztó hirt, hogy a Magyar Földhitelintézet a székelyföldi kirendeltségét, mely a székely kisbirtokosoknak és fölmivelőknek kölcsönt nyújtott — megszüntette.

Az udvarhelymegyei takarékpénztár szerencsétlen bukása alkalmából *Hollaky Arthur*, Udvarhelymegye lankadatlan buzgalmu főispánján közbenjárására a Magyar Földhitelintézet igazgatósága elhatározta, hogy az anyaintézet kebeléből Székelyudvarhelyen fiókot állít, ahol a székely gazdák kölcsönt nyerhetnek. Erre a célra 3,000,000 koronát szavaztak meg. Az intézet egyúttal elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy a kölcsönadással járó munkálatok súlyosan terhelik a kölcsönvevőt, méltányossági okokból e munkálatokat díjtalánul eszközölte. A kölcsönöket készpénzben fizette ki és törlesztéssel együtt öt százalékot fizetett a kölcsönvevő. Ha tekintetbe vesszük, hogy a jelzálog kölcsönöknél eltekintve az esetleges közvetítés díjazásától --- a telekkönyvek beszerzése, a bekebelezés, az előző terhek kifizetése körül rendszerint mennyi költség szokott lenni, valósággal áldásos

működése volt ott a fenti intézetnek. Az intézet mult hónap elejéig 582 kölcsönkérőnek 2,490,000 koronát fizetett ki. Ezenfelül még több száz kérvény van jelenleg elintézés alatt, melynek összege az eddig kifizetett összeggel együtt több száz ezer koronával felülhaladja a három millió koronát. Az igazgatóságtól nyert értesülésünk szerint ezeket még kifizetik, de több kérvényt már nem fogadnak el, a kirendeltség pedig csak addig marad a székelyföldön, amíg a folyó ügyeket lebonyolítja. A fiókinézet megszüntetésének oka következő:

1902. május 11-én a Magyar Földhitelintézet felterjesztést intézett a magyar királyi kormányhoz, melyben kifejti, hogy a telekkönyvek és a kataszteri birtokívek beszerzése, a bekebelezési illeték, a kötvénybélyeg, de különösen a vidéki takarékpénztárak akadékoskodása, annyira megterhelik a kölcsönvevőt, hogy egyenlővé teszik az uzsora kölcsönrel.

Ha tehát a kormány lehetővé akarja tenni a kisbirtokosnak is, hogy az olcsó jelzálogos hitel áldásában részesüljön, feltétlenül szükséges, hogy bizonyos határon alul, esetleg 2000 koronás és azon aluli kölcsönöknél a telekkönyv és kataszteri birtokiv minden díj és bélyeg nélkül adassék ki, sőt nagyon kívánatos, hogy a bekebelezési illeték és kötvénybélyeg is elengedjék.

Mindezen engedmények az állam bevételeit csak nagyon kis mértékben csökkentenék, másrészt azonban óriási jelentőséggel bírnának azokra a kisbirtokosokra, a kik néhány száz korona kölcsönüket ennek folytán olcsón és leszámolások nélkül kaphatnák meg.

Amint az 1889. XXX. t.-cz. 28-32. §-ai értelmében a vizsabayozó-társulati kölcsönöknél az egyes tagokra eső illetmények egyenes adó módjára hajthatók be, épügy megfelelő eljárás lenne alkalmazható a kis kölcsönök járulékaiknak beszedésénél is. Ez az eljárás a kölcsönvevőkre áldás, ily módon a végrehajtás súlyos költségeitől a kölcsön végleges törlesztéseig meg vannak óva. Németországban a Sachsen-Weimari, Eisenachi Landescreditcassának az állami számvevői hivatalok a külső ágensei, a Wiesbadeni Länderbank részére pedig az adóhivatalok teljesítik a gyűjtő szolgáltatást. Olaszországban a sicziliai agrár hiteleket eszközöző bankok járulékait a postahivatalok hajtják be.

A kormány mindenha konziliáns volt, midőn a székelyek életkérdéséről volt szó. Soha ily égető szükség nem volt a gyors intézkedésre, mint most. Aránylag csekély áldozattal elérhető, hogy a székelyföld részére a jelzáloghitel igénybevétele megkönnyítsék. A földmívelési miniszter költségvetése nemsokára tárgyalás alá kerül.

Berlichingeni Götz.

(Opera 5 felvonásban, kilencz képben.)

Szövegét Goethe nyomán szabadon írta: *Willner A. M.* Zenéjét szerzette: *Goldmark* Károly. Fordította: *Várady* Sándor.

Nagy zenei eseménye lesz a szezonnak az Operaház keddi bemutatója. Mielőtt kritikailag bővebben foglalkoznánk az új dalművel, a szövegeknyvből közöljük az alábbi két részt.

MÁSODIK FELVONÁS.

Tanácssterem Heilbronnban. Baloldalt az előtérben nagy asztal aktákkal és írószerszökökkel; két gyertya között feszület. Két nagy karosszék a tanácsosok, egy közönséges szék a jegyző számára. Az asztaltól bizonyos távolságra bal felé egy kis pad: a „védottak padja”. A közepen ajtó, mely egy íves folyosóra szolgál. A bal színlapon szinte ajtó. Míkor a függöny felmegy, a két tanácsos és az írnök helyükön vannak. A törvényszolga a baloldali ajtónál áll.

Első jelenet.

I. Tanácsos.

Csak vége volna a dolognak, — hm ...

II. Tanácsos (nagy félelemmel.)

E szörnyű vaskezet álomban is látom már.

I. Tanácsos. (magában.)

De én? (Fenhangon a bátrát adja.) Azt mondhatom, hogy harapós gyerek, de két hete, hogy ott lenn pállik.

II. Tanácsos.

Helyes-e ez? Megvállik.

I. Tanácsos.

Sok izmos emberünk ácsorog ott künn, asztalos, kovács, lakatos és ha a tárgyalás izgatott lenne ...

II. Tanácsos.

Bene, benissime, prudenter!

I. Tanácsos (a szolgálóhoz.)

Bocsássá be!

(Götz a baloldali ajtón fegyvertelenül, hajadonfőn bejön. Megjelenésekor a félenk jegyző majdnem az asztal alá bujlik, a második tanácsos önkénytelenül is a vonalzóhoz kap, az első tanácsos mind a két kezével az asztalra támaszkodik s fejét előre nyújtja.)

Götz.

Szép jó napot urak. (A birák nem válaszolnak.)

Nos, mi kell?

I. Tanácsos. (Méltóságos pozitúrába vágja magát.)

Tudja-e, hogy hol beszél és kivel? Ül-jön le!

Götz (a padra mutat.)

Oda le tán?

Síralmak veszik azt körül.

Rajta korhadás büzlik, enyészet ül!

I. Tanácsos.

Ugy álljon hát.

Götz.

Es most az ügyre térjünk át.

I. Tanácsos.

Bölcs intéseit vigye a pokolba!

Tudom talán, mi mikor van helyén?

II. Tanácsos. (az első tanácsoshoz, mivel a jegyző fejét rázva abban a hagyja az írást.)

Fölvegyük ezt is a protokólba?

Götz.

Önökre bizom a dolgot én.

I. Tanácsos.

Csendet kérek mostan, hadd kezdjük el.

(Torkát köszörüli --- a többiek is.)

II. Tanácsos.

Bocsánat, lovag Götz, igaz az. Hogy egyik ökle vasból lenne?

Götz (mutatja neki.)

Nos, drága ur! hisz-e most benne?

II. Tanácsos (az elsőhöz.)

Hagyjuk! (Götzhöz.)

Hallja, Berlichingen!

Ámbátor iszonyu sok bűne volt,

Őn békerontó erőszakos fő!

A felség jog helyett, ma kegyet gyakorolt,

S a büntetést elengedi ő!

Götz.

Hozzá mig élek hü vagyok.

Ugy várom azt mi jönni fog.

I. Tanácsos.

Nem gögöt vár öntől a népnek atyja!

Őn uten eskü szóval megfogadja,

Hogy várát nem hagyja el, mig a béke tart.

Götz.

Egy szót még! Kiséretem hol van? Selbitz,

Lehrse, meg a többi?

II. Tanácsos (ravaszul.)

Mit törődik ön azzal; ön szabad!

Götz.

Ugy aljas ármány mindenik szavad

Ilyet a császár nem tehet.

Hazudsz, hazug a szád, szemed!

I. Tanácsos.

Daczoskodik! Börtönbe véle! (Az írnök a közepső ajtóhoz lopózik.)

Götz.

Lovagi fogság illet engem, nema a börtön!

Tudomásunk szerint *Darányi Ignác* földmívelési miniszter a kézdivásárhelyi gazdasági egyesület memorandumát alapos tanulmány tárgyává teszi. A székelyföld összes tényezőinek sorompóba kell tehát állani, hogy ebben a válságos pillanatban minden erővel oda igyekezzenek, hogy méltányos kérésüket illetékes helyen kellő figyelemben részesítsék.

Budapest, decz. 13.

A leszerelt obstrukció. Néhány nap előtt a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt egyik értekezletén azt a határozatot hozta, hogy a párt az indemniti törvényjavaslat ellen a harcot tovább is folytatni fogja és az egy óra meghosszabbítási időt technikai módon fogja fölbasználni. Most ugyanez a párt a vitát hirtelen félbeszakította és az indemniti javaslat elfogadását lehetővé tette. Hogy a taktika változtatás ne adjon okot sem a pártban, sem kint a nagyközönség körében mindenféle találgatásokra, Kossuth Ferencz pártelnök tegnap estére értekezletre hívta össze a pártot, melyről a következő tudósítást adták ki:

„A párt az indemniti-vitát azon okból tartotta megszakítandónak, mivel a vita megindításánál is az volt az elhatározása, hogy ex-lex állapotba semmi szín alatt és semmi viszonylatban nem hozza az országot. Ezen álláspontra megelégedés szükségesnek tartotta az általános vita befejezésénél megállni és nem vinni át a részletekre a hosszas és behatóbb tárgyalást, mert ezzel a párt állásfoglalása obstrukciós színezetet öltött volna, másrészt pedig, minthogy a horvát provizorium és a nemzetközi szerződés folytán időhöz kötött czukortörvényjavaslat még ez évben tárgyalandó és ebben az évben törvény erejére emelendő, ennek következtében már elérkezett az utolsó óra arra, hogy a hathetes vita abba hagyassék, bár még a párt távolról sem merítette ki szónoki erejét.”

Az indemniti vita gyors félbeszakítására nézve több helyütt azt az indokot hozzák fel, hogy a függetlenségi párt két vezérfője *Kossuth* és *Komjáthy* képviselők biztosítékot kaptak a kormánytól arra nézve, hogy a katonai javaslatok, melyek bizottságilag már teljesen le vannak tárgyalva, ez idén napirendre nem kerülnek. E hírrel szemben a Bud. Tud. a következő jelentést közli:

„Azzal a híreszteléssel szemben, mintha az indemniti-törvényjavaslatról szóló képviselőházi vitának mai befejezése a függetlenségi párttal történt előzetes megállapodásnak volna az eredménye, elég utalnunk a miniszterelnök mai képviselőházi második beszédére, a kinek Kossuth Ferencz szemrehányóan fölvilágosítást kérő beszédére adott nyílt, világos és határozott válasza bárminő ilyen megállapodásnak föltevését is kizárja.”

A képviselőház munkarendje. A képviselőház jövő heti munkarendje a következő lesz: Hétfőn a mentelmi ügyek és kérvények kerülnek elintézés alá. Keddtől kezdve rövidebb szünet lesz addig, míg a czukor-javaslatok a bizottságban tárgyalásra kerülnek s azután mindjárt a Ház veszi tárgyalás alá a javaslatokat, mely után a karácsonyi szünet fog következni, s ez valószínűleg január hatodikáig fog tartani.

Beck Marczel összeférhetlenségi ügye. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága *Andrássy* Tivadar gróf elnöklésével tegnap este 5 órakor folytatta a bejelentett összeférhetlenségi esetek tárgyalását. A megállapított sorrend szerint a *Beck* Marczel elleni két rendű összeférhetlenségi bejelentést vette a bizottság tárgyalás alá. A bejelentés szerint Beck Marczel képviselő állása azért összeférhetetlen, mert a Leszámitoló Bank igazgatósági tagja és mint ilyen a Fiumei Forgalmi bankkal, — amely tarifa kedvezményt élvez — relációi vannak. A második bejelentés pedig abban talál inkompatibilitást, hogy a Leszámitoló Bank is részt vett a legutóbbi konverzióban. A bizottság a tárgyalást a szükséges iratok beszerzése végett elhalasztotta.

A képviselőház ülése.

— december 13.

A mai ülés eseménye napirend előtt történt.

Kossuth Ferencz állott fel és hevesen tiltakozott az ellen, mintha ő tegnapelőtt éjnek idején tárgyalat volt a miniszterelnökkel. Egyáltalában nem járja, hogy a sajtó bizonyos része nem akarja komolyan venni azt a parlamenti harcot, mely nem erőszakos.

A jobboldal zajos helyesléssel fogadta *Kossuth* e kijelentését, míg a baloldal hidegen hallgatott.

Szell Kálmán miniszterelnök maga is kijelentette, hogy az a hír képtelen pletyka. Igenis igaz az, hogy ő az országházban érintkezett *Kossuth*tal.

Erre újra *Kossuth* Ferencz állott fel és kijelentette, hogy mint pártvezér tárgyalat a miniszterelnökkel. Ebben nincsen semmi rendkívüli. Minden országban így van ez, Ausztriában az uralkodó egyenes utasítására tárgyalat évek óta és minden kérdésben a kormány az ellenzékkel. Ezen az uton járt ő maga is, mikor a miniszterelnöktől nemzeti vívmányokat akart szerezni. Tiltakozik az ellen, hogy őt gyanúsítsák.

Ez a kijelentés már az egész Házra nagy hatással volt, és *Kossuth* általános éljenzés közt fejezte be beszédét.

A kérvények tárgyalása során a legérdekesebb kétségtelenül az a Hevesmegye kezdeményezésére az ország legtöbb vármegyéje által beterjesztett kérvény volt, mely a *Kossuth*ot és *Rákóczy*t diffamáló törvények eltörlését kérte.

Szederkényi Nándor és *Thaly* Kálmán nagy hatással szóltak a nemzet érzelmeivel ellenkező törvény eltörlése mellett. *Barabás* Béla nagy szónoki tehetsége egész szépségével adta elő a magyarok látogatását *Rákóczy* sirjánál Rodostóban. A Ház néma meghatottsággal hallgatta *Barabás*t.

Szell Kálmán miniszterelnököt azonban eleinte ingerült közbeszólásokkal fogadta az ellenzék. Később azonban nyugodtan hallgatták, mikor kijelentette, hogy *Rákóczy* hamvainak hazahozatala kérdésével szívesen fog foglalkozni. Ami a *Kossuth*ot diffamáló törvényt illeti, ellenezni kell ezt, éppen olyan érzelmekre való tekintettel, melyeket tisztelni kell a nemzetnek most, az ország érdekében.

Thaly Kálmán személyes felszólalása után az ülés véget ért.

Elnök: gróf Apponyi Albert.

Jegyzők: Nyegre László, gróf Teleki Sándor, Major Ferencz.

Elnök az ülést megnyitja, a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök több beérkezett kérvényt mutat, többek között Szeged városának az ujoncjutalék és a civillista felemelése ellen.

Az interpellációs könyvben semmi bejegyzés nem lévén, elnök jelenti, hogy *Kossuth* Ferencz napirend előtt kíván felszólalni. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbalon.)

I. Tanácsos.

Becstelen rabló, lánczra rögtön!

Götz (fenyegetve az asztal felé megy.)

Te féreg... megtanítlak!... gaz.

Az irnok eddig tévova tekintettel nézte a történetet, most kiset, s az ajtóból integet. Jobbról-balról mestereberek jönnek be, botokkal, furkókkal, cséphadarókkal, néhányan rozsdás kardokkal, dárdákkal és csatacsillagokkal fölfegyverkezve; az ajtónál megállanak.)

I. Tanácsos.

Fogd meg!

Götz (megfordul.)

Hát ez mi?

I. Tanácsos.

Fogd!

(Egy néhányan előbbre merészkednek. Götz egyet a földhöz vág; a többi hátrál.)

Götz (elveszi az egyikőtől a kardot.)

Vigyáznai hé!

I. Tanácsos.

Add meg magad!

Götz.

Mikor kardom is van?

Nem ismeri Götzöt, jó uram!

I. Tanácsos.

Hé kovácmester, ön se' segít?

Götz (felemeli vas öklét.)

Kinek vafeje nincsen, meghal az itt!

Kar (egymás között.)

Ne hagyj magad,

Nyakon ragadd!

No kend! — Hogy én?

Ném, gyermekem!...

No több se kén! (Mind a kovácsához.)

Nincs köztünk ilyen izmos ember,

Ez birna véle, jaj, de nem mer!

E szörnyü test, csak lomha sár,
Ugy látszik, hogy csak szája jár!
Nem kell kovács (Mind az ácsot tolja előre.)
Hisz itt az ács:
No ez majd megmutatja.

Götz.

Menjetez már, vár az asszony!

Nép (egyszerre.)

Ej, itt ma olcsó lesz a vér!

Az ember nem tudhatja!...

Csak azért félünk, ily sokan,

Mivel vas ökle van.

Szabó (Götzhez, a kardra mutatva.)

Legyen szives letenni!

Csizmadia (A tanácsosokhoz.)

A nyájas szóra hajlik tán!

Ejjeli ör.

Hisz reñdnek kéne lenni!

Zsibárus.

Add meg magad, mert baj lesz ám!...

Mind.

Csak azért félünk ily sokan.

Mert tudjuk, hogy vas ökle van!

I. Tanácsos.

Föl gyáva had!

Igy czélt nem érünk.

Kar (visszahúzódva.)

Sorsot huzunk, oszt visszatérünk!

(Az első tanácsos titkos intására néhányan Götz háta mögé lopózkodtak, s meg akarják fogni. A színpalak mögött kürtszó hallatszik: s erre mindnyájan figyelnek.)

I. Tanácsos (ijedten.)

Az őrtoronynak vész jele!

(A jel ismétlődik.)

Mind.

Az őrtoronynak vész jele!

Jaj, jaj, mért is fogtunk bele!

(Ki akarnak menni, de az ajtónál egy berohanó csapatba ütköznek, melyben férfiak, nők, gyermekek vannak.)

Néhány polgár (rohantában.)

Jön Sikkingen, ezer lovas!

Kar.

Jön Sikkingen, óh jaj, tetőnkön a vörös kakas.

Nép (berohanva.)

Már ide is ért, óh jaj nekem! (Különböző kürtjelek.)

Götz.

Aldom kezed, nagy Isten!

(A háttérben Sikkingen fegyveresei törnek be, a nép balra és jobbra kitér nekik.)

I. Tanácsos (a másikhoz.)

Ördögös Götz! De rosszkor jön ez.

II. Tanácsos (nagy aggodalommal.)

Megszólítom, tán sikere lesz!

(Götzhez alázatosan.)

Kiméid a várost!

Götz.

Szabad lesz minden emberem?

II. Tanácsos.

Szabad lesz mind, (Az elsőre pislant, jóvá hagyást kérve.) ugy-e?

I. Tanácsos.

Legyen!

(Mindketten, a törvényszolgával együtt a bal ajtón elsietnek. A második tanácsos folytonosan hajlong Götz előtt. A háttér mind jobban megtelik fegyveresekkel, akik sorfalat alkotnak. Erős trombitaszó.)

Ejeli találgatások.

Kossuth Ferencz azért szólal fel, mert a sajtót az a rosszakaratu koholmány járta be, mintha ő az indemnity vita alatt a kormányelnökkel éjnek idején tárgyalat volna. (Nevetés.) E nevetés eléggé bizonyítja annak igazságtalanságát, ámde fel akar szólalni, hogy az ország előtt visszautasítsa a vádat. (Helyeslés.) Sajnálattal jegyzi meg egyuttal, hogy a napisajtó csak azzal szeret foglalkozni, ami a szélsőségekben mozog, már pedig a parlamentre nézve ez káros jellegű. (Ugy van! a baloldalon.)

Lázár jegyző felolvassa harmadszor az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot.

A Ház a javaslatot harmadik olvasásban elfogadta.

Elnök: Következik a pénzügyminiszter javaslata Magyarország és Horvát-Dalmát-Szlavonországok között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1899. 40. t. cz. hatályának meghosszabbításáról.

Neményi Ambrus rövidesen ismerteti a javaslatot s kéri azt a részletes tárgyalás alapjául elfogadni.

A provizorium.

Kossuth Ferencz: Pártja megbízásából szólal fel. Mielőtt azonban érdemlegesen foglalkozna a szövegen levő javaslattal, feleliti, hogy ő használni akar az ügynek s ő erőszakoskodni sohasem fog. Magyarország sohasem sajnálta azokat az áldozatokat, melyeket Horvátország érdekében meghozott, de éppen azért elvárhatná, sőt megkövetelhetné, hogy Horvátországban más állapotok legyenek. A bemutatott provizoriumot már elvileg is ellenzi s így pártja nevében nem járul hozzá. (Helyeslés.)

Szederkényi Nándor: A javaslatot nem bizalmi kérdésnek tekinti, s ezért megszavazza azt. Hanem helyteleníti, hogy a provizoriumot évről-évre megadják s azért már most jelzi, hogy jövőre nem szavazza meg azt.

Széll Kálmán: Utalva Kossuth Ferencz napirendelőtti felszólalására szintén megczáfolja a közvéleményben elterjedt ama hírt, mintha ő éjnek idején tanácskozott volna Kossuth Ferenczcel. Igaz, hogy tegnap itt a Házban értekezett vele, de azok olyan megbeszélések voltak, amelyek politikusok között elkerülhetlenül szükségesek. (Helyeslés.) Ami a horvát provizoriumot illeti, igazat ad Szederkényinek, hogy ne rendezzük azt évenként és majd annak idején jelentést tesz erről. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz: Napirend előttrintettem a napi sajtó által említett koholmányt. Ami azt illeti, hát én a miniszterelnök uralmával beszéltem, de nem mint magán emberrel, hanem mint miniszterelnökkel.

Széll Kálmán: Ugy van!

Kossuth Ferencz: Abból a szempontból indultam ki, mint pártvezér, hogy a magyar kormány igyekezzék fegyvert korácsolni magának az osztrákokkal szemben.

Széll Kálmán: Ugy van!

Kossuth Ferencz: En azt hiszem, csak hazafias dolog lehetett. Nem tudom belátni, hogy miért ne lehetne a miniszterelnököt rábírnivali valamely magánbeszélgetéssel arra, hogy az én meggyőződésemet kövesse. Megvallom, hogy én tiszta lelkiismerettel állok itt és ha van valaki, aki ebben az országban a gyanúsítást meg nem érdemli, az én vagyok. (Helyeslés és eljenzés a baloldalon.)

Széll Kálmán: Nagyon helyes.

Kossuth Ferencz: Ismételtén visszautasítja a lapok vádjait s eljéti a sajtónak azt az álláspontját, hogy mindent a szélsőségekbe visz. (Általános helyeslés.)

Széll Kálmán átmegey hozzá és üdvözli Kossuth Ferenczet.

Elnök: Következnek a zárszavak.

Kossuth Ferencz: Zárszavaiban megjegyzi, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el. Kész arra, hogy Horvátországnak a legnagyobb áldozatot meghozza, de miután azt látja, hogy az áldozat nem hozta meg a maga gyümölcsét, nem szavazza meg azt. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szederkényi Nándor: A javaslatot szükségtörvénynek tartja, mely mindkét országra nézve szükséges, ezért megszavazza azt. (Helyeslés.)

Elnök a vitát bezárja, Következik a részletes tárgyalás.

A Ház a provizoriumot általánosságban és részleteiben elfogadja.

Elnök előterjesztést tesz a hétfői ülés napirendjére vonatkozólag.

Barta Ödön és **Széll Kálmán** miniszterelnök felszólalásai után megállapították a keddi ülés napirendjét.

Kérvények.

Elnök: Következik a kérvények rendes tárgyalása.

Daróczy Aladár a kérvényi bizottság előadója azt kérdezte, hogy a kérvényeket véleményes jelentéssel vagy anélkül terjessze-e elő a bizottság.

Többek hozzászólása után

Thaly Kálmán: Arra kéri a Házat, hogy az érdemleges tárgyalást most kezdjük meg. (Helyeslés.)

Elnök: Miután házszabályokról van szó, véleményét szeretné nyilvánítani. A házszabályok azt mondják, hogyha a Ház úgy akarja, úgy azonnal tárgyalás alá kell venni az ellenindítványt.

Barabás Béla a házszabályokhoz szól. A kérvényi bizottság nem tárgyalta a kérvényeket, csak sorozta azokat minőségük szerint. O azt kívánja, hogy a kérvényeket érdemleges tárgyalás végett vissza kell utasítani a bizottsághoz.

Buzáth Ferencz: Csatlakozik Barabás véleményéhez.

Daróczy Aladár előadó: O véleményt nem nyilvánított, csak két alternatívát állított fel.

Széll Kálmán miniszterelnök szintén elfogadja Barabás indítványát.

Elnök az elhangzott vélemények alapján kimondja, hogy a kérdéses kérvényeket ismét a bizottsághoz utasítja, olyan meghagyással, hogy azokat még a szünet előtt letárgyalja. Következnek a tárgyalandó kérvények.

Daróczy Aladár előadó: Hock János ákosfalvai lakosnak az ákosfalvi választásnál meglőtték a lábát, miért is nyomora enyhítésére kegydíjért folyamodik. A bizottság ajánlja, hogy a kérvényt a belügyminiszteriumhoz utasítsák.

Sebess Dénes indítványozza, hogy a kérvényt pártolólólag terjesszék föl a miniszterhez.

Elnök szavazásra bocsátja Sebess indítványát. A Ház többsége elfogadja Sebess indítványát.

Mellette szavaz a függetlenségi párt, a néppárt, a kormánypartból többen. Ellene szavaz **Széll Kálmán**, a miniszterek és néhány szabadelvű. (Nagy derűtlenség.)

Felkiáltások a szélső baloldalon: Leszavaztuk a kormányt!

Barabás Béla: Le van szavazva a miniszterelnök.

Széll Kálmán: Jól van, jól. Hát le vagyok szavazva. (Derűtlenség.)

Molnár János a néppárt nevében sürgeti az adóelengedést.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy azokat a kérvényeket, melyek a kellő jogosultsággal bírnak, ő úgy is kedvezően intézi el. Így nincs szükség arra, hogy a kérvényeket „pártolólólag” jelzéssel adják ki neki.

Götz.

(A tanácsosok után nézve, jókedvűen.)

Hogy sietnek érték, száz bók között!

No most a segítség nem rosszkor jött!

(Sikkingen jön fényes harci felszereléssel. Egy pillanatra megáll, majd Götz felé siet.)

Götz (elébe megy).

Sikkingen — jöjj! (Kezet fognak.)

(Selbitz, Lehrse, s Götz fegyveresei a bal ajtón bejönnek, Götz barátságosan üdvözli őket, ugyanott bejönnek nemsokára a tanácsosok is: egy szolgálta selyempárnán hozza Götz kardját.)

Mind.

Héj! Eljen Götz!

(Függöny.)

Az Opera Adelheidnek ezzel a nagy jelenettel végződik:

Adelheid.

(Fehér hálókötésben jön a baloldali ajtón. Kinyitja az erkély ablakát. A téli hold fénye ömlik be rajta.)

Mily csendes, néma éj! Hideg

Fényt hint a szende hold.

Im alszik már a rengeteg.

A sziklahegy kiholt.

A messze ut a völgybe lenn

Oly elhagyott, oly árva! —

Jöjj vándor, jöjj, szép gyermekem

En várlak, karom kitárva.

Az uton néma éj lebeg,

Itt szívem hön dobog.

A holdnak fénye oly rideg,

Mig bennem láng lobog.

Te édes, kedves ifju, jöjj,

Jöjj, drágám, szép hivem,

Jöjj oltsd el égő vágyamat.

Mely gyöttri bus szívem (szünet.)

Hol kése! Franz?

Hisz Weislingen sirján

Szerelmünk trónja áll.

(Megfordul, s végig tekint a szobán. A lámpa homályosan ég.)

A Weislingen sirja?... .

En mondtam most e szökat?

A szívem mélyén titkos hideg borzong.

Csak nem félsz, Adelheid?

Nem hall az éj.

Nem szól a sir, rablás az édes kéj!

(Ujra az ablakhoz megy.) Ott, ott!

Most fordul be a sziklasarkon!

Sötét az árnyék — ott!

Franz, Franz, no végre, végre!

Most látni fogom rögtön — nem!

(A hold elsötétül.)

Irigy rut felleg játszik vélem.

Csattog a patkó, hangja ide áthat.

(Nagy hangon.)

Csillag, csillag, éj, ó dobd el szürke

Hadd lássam arcát, oh add, hogy szép szemébe nézzek

Hadd hívja őt a vágy, amelyet érzek!

Drága Franz.

Karomba jöjj, te édes!

Nem hallod-e? Szerelmem hangja cseng!

Vágtatva jöjj!

Ah gyorsan, gyorsan!

Birásodért a szívem úgy eseng!

A szikra szivről szivre száll,

Mig két tüznek lángja kitör,

Eg szünetlen, véget nem talál.

A győzelmes vad gyönyör!

Ah, ködkép! Mit? Ez nem Franz. Mily

Sötét alak!

Sovány mint a lova, lépésben halad.

Nem Franz — biz ez nem Franz!

De mit tesz az,

Hisz sok lovag jár erre! . . .

A kapu felé jön . . .

Es most leszál! Ez álarcz!

(Három tompa ütés hallatszik. Adelheid iszonyu kiáltásban tör ki.)

A rémbiró! Elveszttem! végem!

. . . Ne nyisd ki . . . ne!

Megállt a szívem . . .

Szólni sem bírok . . . jaj megfulladok . . .

(Az asztalhoz tántorog, hol egy csengetyű van. Hevesen csenget.)

Irmgard, Irmgard, jer gyorsan!

Segíts, jertek szolgálk! Szolgálk!

(Tompá, zürzavaros hangok a szinfalak mögött. Megnevezhetetlen aggodalommal vánszorog az ablakhoz.)

A kapu nyitva!

(Összeszedi magát, s a szobán át a baloldali ajtóhoz megy, s a bezárt ajtót rázza.)

Irmgard! Irmgard! A rémbirák!

Ne hagyj ide kint!

Oh irgalmazz, oh kérlek, vedd el

Az ékszerem, — a váram, — mindent!

Mindent! (Kétségbeesésében vonaglik.)

(Összerezzen, s a jobboldali ajtóhoz rohan; hallgatózik.)

Csitt! ni hogy jön, hogy csoszog!

A pokol itt van, itt van!

(Örtül sietséggel zárja be az ajtót. Reszketve menekül a fülkéhez s félrehzza a függönyt. Az ágy látható lesz. Félkiált s hátrafelé mutat.)

Ott, amott jó! Eg, orgyilkosok!

(Vad borzalommal hátrál a szinpad közepéig.)

Huh! . . . segítség! . . . segítség! . . . ah!

(E pillanatban megjelenik a rémbiró; a függöny mögül előlép Sovány, fekete álarcczal, fehér kötelet tart kezében. Adelheid karjait tartja maga elé s végtelen iszonyattal fordítja el fejét. A bíró nyakába dobja neki a hurkot, hátrafelé vonszolja, s az ágy lépcsőjén megfojtja Adelheid hőrögvé kiáltozik.)

. . . Irgalom . . . ir . . . ga . . . lom . . .

(A bíró bevégezte művét: az élettelen Adelheidot az ágy lépcsőjén hagyja. Előre lép, s merőn néz a

A Ház erre elfogadja a kérvényi bizottság jelentését.

A békés-csabai iparosok az *Ipartörvény* módosítását és a czéhrendszer behozatalát kérik.

Molnár János a néppárt nevében az ipartörvény hiányait fejtegeti és a kérvényt pártolja.

Major Ferencz a liberális ipari rendszert bírálja hevesen és élesen, a kérvényt pártolja.

Wilczek Frigyes gróf nem tartja egyáltalában helyesnek, hogy a kérvényeket akár pártoló, akár nem pártoló módon adják ki, Tartózkodjanak a jelzéstől.

Barabás Béla a nagyváradi iparos kongresszus tapasztalataira támaszkodva, a kérvény egyik felét, ami az ipartörvény módosítását tartalmazza, pártolja, a czéhrendszer behozatalát azonban nem.

Széll Kálmán miniszterelnök Barabás szavaiból kiindulva helytelennek tartja, hogy a kérvényeket pártolólag vagy ilyen jelzés nélkül adják ki.

Molnár Jenő nem tartja mellékesnek azt, hogy a Ház kifejezze az óhaját, mert ezt a parlament szuverenitása kívánja.

Olay Lajos a kérvényi jog megszorítását látja az olyan intézkedésben, amelynél a Ház nem fejezi ki véleményét a kérvények fölött.

Széll Kálmán miniszterelnök nem akarja a kérvényi jogot csorbítani, és azt hiszi, hogy indítványa nem is célozza ezt.

Kubik Béla: Mi mindazt, a mi jó, teljesen tárgyaltni kívánjuk, de a mi elavult, azzal nem kell a bizottságok erejét fecsérelni.

Thaly Kálmán nem tartja elégnak, hogy a Ház csak pártolólag járjon hozzá a kérvények tárgyalásához, hanem azt kívánja, hogy a kormányt a Ház egyenesen utasítsa.

Széll Kálmán: Nem tartja az alkotmányos rendszerrel egyezőnek, hogy a kormányt parancsokkal utasítsák, hogy bármit is záros határidő alatt tegyen. Az ipartörvény revízióját nem lehet csak úgy statariálter megcsinálni. Programunkban benne van az ipartörvény revíziója, de határidőhöz nem köthetjük magunkat.

Molnár János ismét a czéhrendszer mellett beszél.

Elnök: Szólásra senki sem lévén feljegyezve, a vitát bezárja. Molnár János kérvénye az ipartörvény módosítása iránt kiadatik a kereskedelmi miniszternek.

hullára, hogy vajjon mozog e még? Hanyagul lép aztán a baloldali ajtóhoz, tört szur bele. arra akasztja a kötelet: egy titkos kulccsal kinyitja a jobboldali ajtót és elmegy.)
A szinpad elsötétül, sűrű fátylak ereszkednek alá.

Zárókép.

A fátylakon fény sugar tör keresztül, s azok lassan fölemelkednek.

Barátságos kertecske a börtöntorony előtt, mely balra emelkedik, s vaspántos ajtaja nyitva van. Néhány bokor virágzik. Balra, a közép felé fordítva haránt áll egy egyszerű karszék, melyben Götz éppen most halt meg. Egyik kezében fehér pergament tekercset tart nagy pécsettél, a megkegyelmezés okiratát. A háttért és jobboldalt alacsony fal zárja körül. Elisabeth térdreborulva, arcát a kimult férj olébe temeti, Carl, Götz fiacskája mellette térdel. Lehrse hajadonfővel hátulról hajol a karszék fölé, Maria, Götz balján egyik térdére támasztja kezét és sir. A torony ajtajánál az öreg börtönőr áll egy csomó kulccsal, bővegét a kezében tartja.

A függöny lassan legördül.

Farsangi történet.

— A *Magyarság* tárczája. —

Irta: Märzroth.

Nagy elite-bál volt.

Nem kevésbé kellett figyelemmel lenni a táncos-szükségre, mely mai uraink közönyössége folytán mind gyakrabban jelentkezik, hogy a fiatalok kedvéért a bál határai minél hosszabbra nyuljanak, mint a szigorú megvalogatás törvényére.

Nos igen, azokhoz az emberekhez, akik feleségünket, leányunkat megtáncoltatják, a bál után semmi közünk, mint épen csak hogy ismerjük őket. A mór megtette kötelességét s elmerülhet ismét az ismeretlenség homályába, a honnét fölbukkant.

Volt azonban a bálon néhány fiatal ur, akikről épenséggel nem lehetett tudni, mi szél hajtotta be őket a báltérembe.

Közöttük különösen egy természet, elegáns

Szünet után

Várady Károly: A tanítói nyugdíjak kérdéséhez szól és odiosusnak tartja, hogy a nyugdíjalapot a szegény tanítók fillérjeiből szedik össze.

Molnár János: Választ kér a kultuszminiszter-től arra nézve, hailandó-e ezt az odiosus jövedelmi forrást megszüntetni.

Wlassics miniszter: Ezt a jövedelmi forrást a magam részéről a jövőre nézve fentartani nem kívánom. Meggyőződtem arról, hogy ez nem is megbízható jövedelmi forrás. De gondoskodni kell új jövedelmi forrásokról. (Helyeslés.)

Elnök a vitát bezárja.

A Ház elfogadja az előbbi javaslatot. Több kisebb kérvény elintézése után következnek Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatását sürgető kérvények.

Rákóczy és Kossuth.

Előadó felolvassa Heves és több vármegyéknek kérvényét Rákóczyt, Thökölyt és Bercsényit megbecstelenítő 1687. V. és 1715. XLIX. t. czikkék törlesztését és Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatását sürgető kérvényeket.

Szederkényi Nándor: Alkotmányos kötelességet teljesítünk, midőn azt kívánjuk, hogy ezek a kérvények napirendre kerüljenek.

Thaly Kálmán: Ennek a kérdésnek nevezetes multja van. Rákóczy hamvainak hazaszállítása tárgyában tulajdonképen már határozott a Ház 1873-ban. Történelmi reminiscenciákba bocsátkozik, kiterjeszkedik a régibb országgyűlések ebben a kérdésben elfoglalt álláspontjára. Nem kételkedik a miniszterelnök hazafiasságában s elvárja, hogy végre megvalósítsák a nemzet óhaja. Már Wekerle is hozzájárult 1894-ben a Ház régebbi határozatához. Ugyan ezt várja a miniszterelnöktől is. Beterjeszti határozati javaslatát. (Éljenzés és taps a szélső baloldalon.)

Barabás Béla: A dolog érdemére nézve megjegyzem, hogy ezt a kérvényt nem lett volna szabad a többi kérvények módjára tárgyalni. Ötvenkét törvényhatóság fordult az országgyűléshez. Rákóczi Ferencz és Zrinyi Ilona sirját őrző priorhoz kérvényt intézett ez a párt, hogy leborulhasson azoknál a hantoknál. Megengedte, leborultunk ott a sirnál és élénkeltek a nemzet himnuszát, de azzal a keserű érzéssel szívünkben, hogy ezek a hantok idegenben nyugosznak.

Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatásáról szólva kéri a miniszterelnököt, hogy hasson oda, hogy az a sokat emlegetett fátyol csakugyan letakarja a multat s hasson oda, hogy végre a király is feledjen. (Éljenzés a szélső balon.)

Vihar.

Széll Kálmán: Thaly Kálmán méltatlanul vádolt engem azzal, hogy nem álltam rendelkezésére ebben a kérdésben.

Lengyel Zoltán közbeszól: A tárgyhöz.

Széll Kálmán: (Indulatosan) Mi tetszik? (Nagy zaj a szélső baloldalon. Elnök cseppet.) sőt szivesen veszem, ha Thaly tudományának tárházával hozzájárul a kérdésnek megoldásához. Minden magyar embernek lelkében másképen vannak azok az igazlefejtetve.

Barta Ödön: Tessék hát azokat a törvényeket ságok eltörölni.

Széll Kálmán: Barta Ödön képviselő urat meg szoktam hallgatni, hallgasson meg ő is engem. (Nagy zaj a baloldalon.)

Kossuth Lajos 1848-ban kimondotta Debreczenben a detronizációt.

Barta Ödön: Jól tette.

Széll Kálmán: Ez időszerűt Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatása bizonyos érzelmek sérelmével járna. Hasson közre mindegyikünk az engesztelékenységben.

Pichler Győző: De minden sorban,

Széll Kálmán: Ezt tartuk szem előtt, ezt a nagy érzését a nemzetnek s kérem a kérvényi bizottság indítványának elfogadását. (Helyeslés.)

Ülés végződik d. u. 2 óra 45 órakor.

Előfizetési felhívás.

December 15-én új előfizetést nyitunk a „*Magyarság*”-ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább. Lakóhelyüket változtató helybeli, valamint vidéki előfizetőinket arra kérjük, hogy régi címüket is sziveskedjenek velünk tudatni, nehogy a lap szétküldése késedelmet szenvedjen.

Magába mélyedve ült s drágaköves karkötőt nézegette hol az egyik, hol a másik kezén. Hirtelen kellemes csengésű hang riasztotta föl:

— Szép asszonyom, szabad kérnem egy fordulóra?

Föltekintett, a feketeszakállas ur állott előtte. Fekete szemei tüzesen ráragyogtak.

Amolyan pírfele futott át unott arcán és hirtelen eltökélve követte táncosát. Legott repült a pár a termen át, — a jó asszony uszott a boldogságban, mert a feketeszakállas ur kitűnően táncolt és csodálatos ügyesen vezette a gyakorlatból kijött asszonyt, s ő majdhogyan kecsesen lebegett oldalán.

Am közbe jött valami.

— Táncososa a tánc alatt egyre sugdosott valamit.

— Nem is emlékszik rám, szép asszonyom, folyt töredezett mondatokban ajkáról a szó, — épen szembe laktam önnel, mikor még leány volt. — Szegény létemre nem mertem közeledni, de szerelemre gyultam ön iránt — kiléptem a nagyvilágba, gondoltam magamban: állást, vagyont kell szereznem, hogy azt mondhassem: ime, itt vagyok, tégy boldoggá! . . . Oh azóta év-év után rohant, elértem célomat, most megint ide kerültem és — ön másnak a felesége!

Talán nem is kell mondanunk, hogy vihar támadt Timárné asszony gyöngéd kebelében.

Mikor a tánc bevégeződött, a feketeszakállas ur végigvezette a termen. A végtelen boldogságtól az ájulás környékezte. Táncosának karjára kellett támaszkodnia.

— Szép asszony, rosszul van!

— Semmi, semmi, elmulik . . .

— Hadd nézem a pulzusát . . . A karkötőtől nem lehet. Kérem a másik kezét is.

Az ájuldozó hölgyet gyorsan egy székhöz vezette, melyre az kimerülve ráhanyatlott.

— Pillanatra, szép asszonyom . . . frissült hozok.

Győrffy Gyula összeférhetlenségi ügye.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma folytarta a Győrffy-ügy tárgyalását. A hosszastárgyalásnak igen egyszerű az oka. *Rakovszky* István tudvalevőleg régi ellenséges indulattal viseltetik Győrffy Gyula ellen. S az összeférhetlenségi bizottságnak a néppárt részéről *Rakovszky* István bírótágya, *Rakovszky* István ur, a Ház színe előtt esküt tett arról, hogy bírói tisztét elfogulatlanul teljesíti: a bírói köpenybe burkolódva a leggaládabb módon akarja Győrffy Gyulával megismételni, amit 1901. márczius 28-án a képviselőház ülésén oly csufos eredményvel kísérlett meg már egyszer. Akkor is orvul támadt, most is azt teszi. Az óhajtott eredményt akkor sem érte el, most sem fogja el érni.

Eljárása akkor is jellemezte őt, most is. Tudósításunk az ülés lefolyásáról, mely ma fél 4 órakor végződött a következő:

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt *Andrássy* Tivadar gróf elnöklése alatt folytatta Győrffy Gyula összeférhetlenségi ügyének tárgyalását.

A mai tárgyalás javarészt *Szterényi* József kihallgatása vette igénybe.

Szentiványi Árpád azt a kérdést intézi a tanuhoz, hogy Győrffy mikor mondott le a jogtanácsosi állásról.

Szterényi: 1902. május 23-ikán.

Győrffy Gyula: Én már bebizonnyítottam, hogy már 1900. szeptember havában már megszűnt a jogtanácsosi állás. Ezt a bizottság elé terjesztett jelentésben okmányokkal igazoltam. De ezenkívül esküt is ajánlok arra, hogy semmi díjazás nem volt kikötve.

Szterényi a Győrffy által feltett kérdésekre mind igenlőleg válaszolt és sohasem állította azt, hogy Győrffy őt meg akarta volna vesztegetni.

Ezután *Rakovszky* István bizottsági tag tétet oly kérdéseket a bejelentőkkel, hogy *Szterényi* kény-

Elsietett.

Tíz perc, tizenöt perc, husz perc, s a feketeszakállas ur nincs sehol.

A szegény asszony szerencsére magától is jobban lett, fölnyitotta szemét, körülnézett s amint tekintete két csuklójára esett, mind a két drága karkötője — eltűnt.

A szegény asszonyon rettenetes ijedség futott át. Elfelejtette imádját s borzongva gondolt arra az emberre, aki — amint mondta — ezt a két ékszert éppen erre a bálra 5000 koronáért vette.

Nem maradt más hátra, kárát a rendőrtisztviselőnek jelentette.

Ez épen egy detektívvel valami fontos beszélgetésbe merült.

Mikor *Timárné* asszony elmondta esetét, a tisztviselő a detektívhez fordult.

— Az az! — mondta a detektívnek. — Ostobaság, hogy őnt a leírás „vörös szakállá” félrevezette. Hisz tudja, hogy füstök a szakállát.

Egy órával később a feketeszakállas urat, kit *Timárné* asszony ez alatt váltig keresett a táncsteremben, a pályaudvaron épp abban a pillanatban fogta el a rendőrség, mikor zsebében „imádjájának” karkötőivel utazni akart.

Mikor pedig *Timárné* asszony otthon könyarádat közt elmondta az esetet, férje meglepő hidegvérrel fogadta a közlést sezt mondta:

— Látod, *Eudoxia*, én okosabb voltam, mint te. Rátettem volna a fejemet, hogy az ékszereket valahol elveszted, ismerem ábrándos természetet, melylyel az élet utait járod. — Azért vettem ezt a két bronz és üveg karkötőt — 20 koronáért.

Ennek a történetnek pedig négy tanulsága van:

Asszonyoknak: Ne bizzatok az imádjákban. *A rendőrségnek*: Vörös szakállt nagyon szépen lehet feketére festeni.

Férjeknek: Legyen gondotok rá, hogy feleségetek értékes dolgot el ne veszíthessenek.

A szélhámosoknak: Jobban nézzétek meg előbb a holmikat.

telen nyilatkozni *Eötvös*nek nála tett látogatásáról is.

Ennek kapcsán *Győrffy* Gyula tiltakozott — mint már egyszer tette — az ellen, hogy az összeférhetlenségi ügyre nem tartozó, más rendes bíróság előtt folyó ügy ide ne vonassék. Mert ez nem járja, hogy az összeférhetlenségi ügy révén őt itt meghurcolják. Mert úgy látja, hogy van a bizottságnak olyan tagja, aki mintha a vádló szerepét vállalta volna magára.

Elnök: Kérem, itt czélzatosság nincsen. A bizottság mindazon kérdéseket, melyeket ennek az ügynek földerítése czéljából szükségesnek tart határozatilag intézi a tanuhoz.

Győrffy Gyula: Ez esetben kijelentem, hogy soka senkit meg nem bízam azzal, hogy *Szterényi*t fölkeresse.

Következett a tanu megeskütése. *Győrffy* ellenzi *Szterényi* megeskütését, mert perben áll vele.

A bizottság elhatározza, hogy *Szterényi*t megesküti.

Ezután *Elek* Pált, a kereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatóját hallgatták ki.

Elek Pál *Győrffy*t nem ismerte, vele sohasem tárgyalt s amidőn figyelmeztette *Szterényi*t a fonógépek drágaságára, azt csak azért tette, mert föltűnt neki az, hogy a varrógép olcsóbb, mint aminőnek a fonógép árát kontemplálták. Később megtalálta magyarázatát ennek abban, hogy a varrógépet százezer példányban csinálják, tehát az olcsóbb kell, hogy legyen, mint a fonógép, mert ennek gyártásához előbb berendezést kellett beszerezni, ami a fonógépet természetesen megdrágította. Tény az is, hogy ő Engellel szerződést kötött és pedig a miniszterium egyenes kívánságára, mert a miniszterium Engelt nem tartotta képesnek arra, hogy a megrendelt gépeket szállítani tudja.

Délután 4 órakor a tárgyalást félbeszakították.

KÜLFÖLD.

Venezuela.

London, decz. 12.

Lansdowne marquis külügyminiszter ma este az United-Club lakomáján beszédet mondott, amelyben örömmel konstataulta, hogy a venezuelai vizeken német és brit hadihajók és matrózok vállvetve működnek, hogy a két hatalmasság igazságos követeléseit érvényesítsék. Szomáliföldön Olaszország megbecsülhetetlen könnyebbséget nyújt az ott szükséges hadműveletek véghezvitelére. Anglia nem táplál megrogzott ellenszenvet Venezuela iránt. Ha Venezuela felhagy az angol alattvalók és angol tulajdon ellen való erőszakosságokkal, ha megfizeti a jogos követeléseket és csak válaszolni is akarna az udvarias diplomáciai előterjesztésekre, Angliának nem kellene vele viszálykodnia. Angliának Franciaországgal való viszonyát illetőleg azt mondotta a miniszter, hogy manapság már az iskolásgyerek sem állíthatja, hogy Franciaország és Anglia mindig a kötélnék két ellentétes végét huzza. Azt állították, hogy Anglia Franciaországgal való minden képzelhető nehézségének rendezése előtt áll. Az képzelődésen alapuló állítás, amelynek sajnálatára kötelessége ellent mondani. Örömmel üdvözli azonban ezeket a híreket, mert mutatják, hogy milyen irányban fuj a közvélemény szele, de azt hiszi, hogy ebben az esetben egészen más irányban fuj a szél. Vannak különben más hatalmasságok is, a melyekben Anglia nemcsak ellenszenvre nem talál, hanem amelyekkel régi, meggyökeresedett rokonszenv köti össze. Ilyenek az egyesült Államok és az Angliával szövetséges Portugália. Nem azért említi ezt, mintha azt hinné, hogy az ezer éves birodalom előestéjén állunk, hanem mert az hiszi, hogy a nagyhatalmasságok minél jobban ismerik egymást, annál jobban fognak összeműködni és egymásban megbizni s annál jobb lesz mindenek érdekeire és a világ békéjére.

London, decz. 13.

A Daily Mail-nak jelentik *Villemstadból* tegnapielőtti kelettel, hogy *Puerto Cabelló* nem venezuelai lakosai a *Vineta* és *Ariadne* hadihajókon kerestek menedéket. Mind a két hajó bombázással fenyegeti a várost.

Washington, decz. 12.

Bowen táviratának megérkezése után *Hay* külügyminiszter rögtön a kabinettanácsba ment. *Hay* válaszul felhatalmazta *Bowen*t, hogy belátása szerint ajánlja fel jó szolgálatait a viszálynak választott bíróság utján való eldöntése érdekében. Ebben a tekintetben nem az Egyesült Államok képviselője, hanem Venezuela képviselője az utóbbi kérésére. Itt azt hiszik, hogy *Bowen* lépéseinek eredménye nagyon kétséges és hogy ok van a legnagyobb bonyodalmakra. Ha az igények csupán Nagy-Britannia és Németország követeléseire szorítkoznának, az elintézés könnyebb volna. Amde Franciaországnak, Olaszországnak, az Egyesült Államoknak és még sok más nemzetnek is vannak követeléseik és ezek nem fogadhatnak el olyan megállapodásokat, a melyeket Anglia és Németország esetleg rákényszerítene Venezuelára és a melyek őket megfosztanák a reklamáció jogától.

Washington, decz. 12.

A képviselőházban *Déarmond* határozati javaslatot nyújtott be, amelyben felvilágosítást kér a külügyminisztertől Németország és Nagy-Britannia Venezuelával szemben támasztott követeléseinek természetéről és azt kérdezi, hogy a külügyminiszter nézete szerint az Egyesült Államok a Monroe-elv határozott hangsúlyozása mellett előldézheti-e a viszálynak békés elintézését akként, hogy a Monroe-elvlet alapelvei teljesen érvényre jussanak. A határozati javaslatot kiadták a külügyi bizottságnak.

Románia nemzeti ünnepe. A román nemzet pénteken ünnepelte meg nagy lelkesedéssel *Plevna* bevételének negyed százados évfordulóját. Ez alkalomból a királyi palotában nagy lakoma volt, melyen a király és királyné, a trónörökös és neje kívül jelen voltak *Sturdza* miniszterelnök és a Bukarestben tartózkodó összes tábornokok és főtisztek megjelentek. A lakomán a király a következő beszédet mondotta:

Nagy örömmel gyűjtöttem magam köré régi harczostársaimat, hogy velük együtt ünnepelem *Plevna* bevételének 25-ik évfordulóját. A háboru emléknapjainak dicsőséges fordulóját nem ünnepehettem lélekemelőbb módon, mint hogy magam kimentem a csataterre, hogy hálám örök jelétül koszorukat tegyek le azoknak a sirjaira, akik a harczokban elesettek. Mélyen megindulva álltam vitéz katonáim csontja előtt, a melyek most távol hazájuktól idegen földben nyugosznak és szívem mélyen meg volt hatva, a mikor a vráczai metropolita a csataterre lépve szép beszédében felkiáltott: „Keljetek fel sirjaitokból, eljött királyotok, hogy köszönetet mondjon nektek hősiességetekért.” — Igen, azért mentem *Griváziába*, hogy szeretettel és tisztelettel hajoljak meg a hazának e méltó fiai előtt, akik életüket feláldozták Románia függetlenségeért. Negyedszázad mult el azóta és a harczosok tetete még emlékezetünkben élnek. De elevenebben marad meg lelkünkben azoknak a hősöknek az emlékezete, akik vértükkel irták tele nemzeti történetünk legszébb lapját. Amidőn ma hálásan ünnepelem a szövetséges orosz-román hadsereg *Plevnába* való diadalmos bevonulásának 25-ik évfordulóját, megemlékezem mindazokról, akik parancsnokságom alatt diadalra vezették a csapatokat. Poharamat tehát azoknak az emlékére ürítem, akik nincsenek többé az élők között, azoknak pedig, akik még életben vannak, hosszú életet kívánok.

A lakoma után a nemzeti színházban fényes diszlocadás volt, amelyek hazafias művek kerültek előadásra.

FŐVÁROS.

Kövezetek javítása. A tanács, az I-X. közigazgatási kerületekben az 1903. év folyamán szükséges kövezet javító munkálatokra árlejtést hirdet. Az ajánlatokat 1903. évi január hónap 9-ikéig lehet benyújtani a Központi városháza II. emeletén levő középítési ügyosztályhoz.

Fertőző betegségek. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő: tifusz 3, bányahimlő 89, vörheny 55, kanyaró 122, difteritisz 33, fültő-gyuladás 4, egyiptomi szembetegség 3, hörkhurut 15, orbáncz 48, gyermekági láz 1. Halálozás: vörheny 5, kanyaró 3, difteritisz 3, orbáncz, 1, gyermekági láz 1.

TÁVIRATOK.

Menelik szerződésai.

London, decz. 13.

Tegnap este közzétettek egy szerződést, amely Anglia és Abesszinia között és egy másik szerződést amely Abesszinia, Anglia és Olaszország között jött létre. Az előbbi Szudán és Abesszinia határainak rendezésére vonatkozik. Menelik kötelezi magát benne, hogy a Kék-Niluson, a Cana-tavon vagy a Szoháton építkezéseket sem végeztetni, sem másoknak megengedni nem fog. Menelik megengedi Angliának, hogy Itang szomszédságában a Baro folyó partjain olyan területet válasszon, amely 400 hektárnál nem nagyobb és a folyóval nem határos két kilométernél hosszabb vonalon. Ezt a területet Menelik bérbeadja az angol-egyiptomi kormánynak, amely átveszi annak igazgatását és azt mint kereskedelmi állomást megszállja, de sem politikai, sem hadi célra nem szabad felhasználni ezt a területet. Menelik feljogosítja Angliát, hogy abessziniai területen vasutat építsen. A másik szerződés módosítja Abesszinia és Eritrea, másrészt Abesszinia és Szudán határát.

A római szerb követ.

Belgrád, decz. 13.

Római követté hír szerint Milovanovics Milovan drt, a Vuics-kabinet volt közgazdasági miniszterét nevezik ki.

NAPI HIREK.

Budapest, deczember 13.

Időjárás. A levegőnyomás eloszlása lényegében a tegnappal egyezik és Európa időjárásában sem volt valami feltűnő változás. Európában nálunk volt a leghidegebb (Erdélyben — 28°C). Különböző pedig hazánkban az időjárás jellege nem változott.

Jóslat. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Hőmérsék: — 13.5°C.

— Irányi Dániel szobra. A függetlenségi eszmék kiváló bajnokának közadakozásból állítottak a temetőben díszes sírlelkét. A sírlelkekre több pénz gyűlt össze, mint a mennyire szükség volt. A megmaradt pénzből a főváros megcsináltatta Irányi mellszobrát. Az öt méter magas szobor helyének a középítési bizottság a gyár-utcai parknak az Andrássy-ut és Szerecsen-utca közötti részét jelölte ki.

— Diplomáciai kinevezések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király hengervári Hengelmüller László jogtudor, washingtoni eddigi rendkívüli követett és meghatalmazott minisztert az amerikai Egyesült-Államokba rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté. Gróf Clary és Aldringen Siegfried drezdai rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a belga királyi udvarhoz rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré, lászlófalvai Velics Lajost, az államtudományok tudorát, rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri cím- és jelleggel felruházott cairói diplomatai ügyvivőt és első osztályú főconsult, rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré a szász királyi udvarhoz, a szász nagy hercegi és hercegi udvarokhoz, az anhalti hercegi udvarhoz és a Reuss és a Schwarzburg fejedelmi házakhoz, mindkettőt fölmentve jelenlegi állomásától, — továbbá gróf Starzenski Léndrt első osztályú követségi tanácsost rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré kinevezte.

— Hamis diagnózis áldozata. A nagyképűsködő, tapasztalatlan fiatal orvosok már nem egyszer voltak végzetes szerencsétlenségnek okozói. Amugy könnyedén minden alaposabb tudás nélkül megállapított diagnózisokkal sokakat vittek a kísértésbe s nem ritkán beteges képzeldőket az öngyilkosságba. A míg a törvény a jogászoktól hosszú praksist követel és csak azután engedi őket önálló gyakorlatra, az orvosok jóformán még gyermekkorban hagyják el az egyetem falait és máris szabadon határozhatnak az emberi élet sok-sok betegsége felől. Nem csoda aztán, ha tapasztalatlanságuk és gyakorlatlanságuk következtében gyakran hamis diagnózisokat állapítanak meg, melyek áldozatokat követelnek. Egy ilyen téves orvosi diagnózisnak lett áldozata a napokban Fran Imre honvédhadnagy. A hadnagy völgygény volt s pár nap múlva lett volna az esküvője. Fran testén azonban időközben gyanus természetű kiütések támadtak; orvoshoz

fordult, hogy kapát vizsgálja meg. Az orvos komoly természetű bajt konstatált s azt tanácsolta, hogy okvetlen mondjon le házassági tervéről. Fran Imre, akit váratlanul ért ez az orvosi tanács szerencsétlen betegsége tudatában föbelőtte magát. Az orvosok testét felboncolták és konstatálták, hogy az orvos, aki a hadnagyot megvizsgálta a diagnózis megállapításában tévedett.

— Korn Arthur Németországban. Az *Alldeutscher Verband* választmányának legutóbb megtartott ülésén Korn Arthur, a Magyarországból kitusított pángerman lapszerkesztő is megjelent. Az ülés a németek mozgalmát Magyarországon beható megbeszélés tárgyává tette. Korn Arthur a gyűlésen heves beszédet mondott s kijelentette, hogy ámbár a magyar sóviniszta az ő megjelenésében ezen a gyűlésen bizonyítékát fogják látni annak, hogy a bányászati németek mozgalmát az egyesületből szították, tény, hogy ő, amíg Magyarországon élt, az egyesülettel semmi összeköttetésben nem állt. A bányászati svábok jó magyar állampolgárok és pontos adófizetők, de a német nyelvhez és erkölcsökhöz ragaszkodnak és németek maradnak. Beható vita után határozati javaslatot fogadtak el, mely azt az állítást, hogy a bányászati németek mozgalmát az *Alldeutscher Verband* idézte elő, rágalomnak mondja, de kijelenti, hogy az egyesület kötelességének tartja azt, hogy a németek üldözését Magyarországon töle felhetőleg megakadályozza.

— A sztrájkok városa. Marseille-ban alig ért véget a hajósok sztrájkja, már is új sztrájk kezdődött. Tegnap este ugyanis a péksegédek léptek sztrájkba, és be akartak törni néhány pékműhelybe, de a csendőrség szétverte őket. Ma reggel óta a rendőrség és katonaság szigorú intézkedéseket tett a rend fenntartására, különösen a hajógyárak, dokkok és mólókhoz vivő utakon, ahol több száz kikötői munkás dolgozik. A rakodó partokon eddig rendezetlenség nem történt.

— A Korodi-Kubik affér. Korodi Lajos országgyűlési képviselő a Kubik Bélával szemben felmerült lovagias ügyéből kifolyólag tegnap levelet intézett segédeinek, Schmidt Károly országgyűlési képviselőhöz és Landgraf Lőrinczhez. A levélben tudatta velük, hogy miután választókörletének tekintélyes politikai elvtársai azt a véleményt hangoztatják, hogy nincs semmi oka a becsületbiróság döntésének magát alávetni, nem fogadja el Kubik Béla segédeinek a becsületbiróság döntésére előterjesztett indítványukat. Különböző is a becsületbiróság tagjai személyes tiszteletreméltóságának tartózkodás nélküli elismerése mellett kijelenti, hogy a becsületbiróság ebben az ügyben nem ítékezhetnének tárgyilagosan.

— Orvosok a párbaj ellen. Halálos kimenetelű párbajok után rendszerint mozgalom szokott megindulni a párbajok ellen. Természetesen ezek a mozgalmak eredménytelenek s csak addig tartanak, a míg a kedélyek lecsillapodnak. A szombathelyi halálos párbaj szintén megszűlte a párbajellenes mozgalmat. Az ottani orvosok felhívást bocsátottak ki orvostársaikhoz indítványozva a következőket:

Mivel orvos nélkül párbaj lehetetlen, tagadjuk meg mi orvosok asszisztenciánkat minden párbajnál. Kötelezzük magunkat orvosszövetségünk e célra összehívandó közgyűlésén becsületszóval: hogy az orvosi asszisztenciánkat párbajoknál felmentül és kivétel nélkül megtagadjuk. És kérjük az ország összes orvosszövetségeit, hogy határozatunkat magukévé tegyék. És ha ezt elértük — a mire biztosan számítunk — és így a kérdést magát, melyet oly sok évszázadon át megoldani nem tudtak, a végleges megoldás felé vezetjük: akkor erősítse meg törvényhozásunk ezen önzetlen emberbaráti akciónkat azzal, hogy hivatalból megtiltja a katonasorvosok közreműködését polgári felek lovagias ügyeinél.

— A király látogatóban. A király ma délelőtt negyed óráig tartó látogatást tett Eulenburg hercegnénél. A Bécsből távozó német nagykövet feleségénél. Azután meglátogatta Mária Terézia főhercegnőt és leányait, Mária Anunciata és Erzsébet Amália főhercegnőket, majd visszatért Schönbrunnba.

— Tűz a Nemzeti Kaszinóban. Tegnap este a Nemzeti Kaszinóban tűz ütött ki. A tűz a Kossuth Lajos utca felőli oldalon az egyik kéményen keletkezett. A Nemzeti Kaszinóban a tűz nagy ijedelmet okozott, mert attól tartottak, hogy a padlás is kigyulladt. A gyorsan megérkezett tűzoltók hamar oltották el a tüzet. Kár nem történt.

— Mascagni kalandjai. Szegény Mascagnira szomorú idők járnak. A kellemetlen kalandoknak, amelyek a művészt Amerikában érték, még most sincs végük. Scrantonban tegnap letartóztatták Mascagni managerjét, aki összeveszett az operaház igazgatójával a bevételben. Mascagni kieszközölte szabadon bocsátását, de az olasz konzulnak kellett jótállani érte. A hangversenyt ezután zavartalanul megtartották, de a muzsikusok az előadás után kijelentették, hogy nem játszanak tovább, amíg a fizetésüket meg nem kapják. Mascagni megígérte, hogy a jövő hét elején okvetlen rendezni fogja a dolgot.

— A német nyelv és a szegedi önkéntesek. Megirtuk annak idején, hogy a szegedi önkéntesek egy németnyelvű értesítést kaptak, melyben tudtukra adják, hogy mindaddig nem nevezik ki őket tartalékos tisztékké, amíg be nem bizonyítják, hogy a hadsereg szolgálati nyelvét, a német nyelvet értik és ennek igazolására vizsgálatot nem tesznek a német nyelvből. A rendelet nagy elkeseredést okozott a volt önkéntesek körében és többen közülük a 46-ik gyalogezred parancsnokságánál mégis bejelentették, hogy készek eleget tenni a rendeletnek és kérték, hogy hívják be őket sürgősen vizsgálatra. Tegnapelőtt aztán ezt a vizsgálatot megis tartották és több tavalyi szegedi önkéntes letette a német nyelvből a vizsgálatot. Az egész vizsgálat abból állott, hogy pár sor írást fordítottak velük magyarról németre. A volt önkéntesek nem az arany kardbajt dicsőségéért vizsgáltak, hanem csupán azért, hogy a fegyvergyakorlatokra ne kelljen altisztékként bevonulniok. A levizsgázott önkéntesek most kíváncsian várják, hogy nem lesznek kénytelenek még egy vizsgálatot letenni.

— Szélhámos kereskedősegéd. Schwarz József enyngi születésű 25 éves faczér kereskedősegéd a furfangos család újabb nemét eszelte ki. Divatúru üzletekben csekély összegért vásárolt valamit, az árut a czég reklám-czéduláján nyugtáztatta és rányomatta a czég bélyegzőjét is. A czéruzával írottakat azután kiradirozta és a bélyegző felé nagyobb megrendeléseket írt. Ezzel azután beállított az előkelőbb czégekhez, ahol a megrendelt árut készsággal és gyanu nélkül szolgáltatott ki, mivel meggyőződtek a bélyegző és aláírás valódiságáról. Ilyen módon 2000 koronát csalt ki különböző czégektől. A legérzékenyebben Fischer Simon és társa bécsi-utca 7. szám alatti czéget károsította meg 1000 korona erejéig. A szélhámos kereskedőlegényt a rendőrség letartóztatta.

— A kedvezményes vasuti igazolványok. A kereskedelmi miniszter az 1903. évre kiadandó kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító arcképes igazolványok tárgyában oly rendeletet bocsátott ki, melyben tudatja, hogy miután az 1903. évre egészen új igazolványok lesznek kiadva, az eddig érvényben levő arcképek többé nem használhatók, így tehát szükséges, hogy a folyamodásra jogosítottak és pedig a tényleges szolgálatban álló köztisztviselők, hivatali felsőbbbűgök utján, a nyugdíjasok pedig közvetlen az igazgatóságnál benyújtott kérvényükhöz új arcképeket csatoljanak, melyre olvasható írással nevüket sajátkezűleg rávezetni tartoznak. Kezelési díj fejében ezenül is készpénzben egy korona küldendő be, az államvasutak főpénztára (Andrássy-ut 75.) címére.

— Előadás a Nemzeti Szalonban. Vasárnap délelőtt a Nemzeti Szalonban, ahol most Paál László kédei láthatók, művészi előadás lesz. Az előadást dr. Lázár Béla tanár tartja, aki a külföldön nagy sikerrel meghonosított muzeumvezetés mintájára magyarázni fogja a tájkép festészetet és jelesen Paál műveit. Az előadás 11 órakor kezdődik s beléptidij nélkül meghallgatható.

— Munkaközvetítés. A budapesti ipari munkaközvetítő intézetnél az e heti kimutatás szerint 5583 munkás keresett foglalkozást, kik között majdnem minden iparág képviselve van. Jelentkezni kell az intézetben VIII. ker. József-körut 36. sz. a.

— A marseillei sztrájk. A tengerészek sztrájkja lassankint általános munkássztrájkká változik át. Ma a kikötői munkások tartották gyűlést, melyen a kikötői munkások közül 3650 a sztrájk mellett szavazott. A mészároslegények, műszatalosok és lakatosok egyesületei gyűléseket tartottak, amelyekben elvben az általános sztrájk mellett foglaltak állást. A pékek szintén gyűlést tartottak, amelyen szavazás alá bocsátották a sztrájk kérdését. Eddig 273 pék szavazott a sztrájk mellett és 33 ellene. A szavazás még tart.

— **Suttner Berta gyászja.** A világbéke ismert nagy szószólója és előharcosa, Suttner Berta báróné tegnap óta özvegy. Férje, Suttner Gundaccor) Arthur báró regényíró hosszas betegeskedés után meghalt. A báró 1876-ban vette nőül Kinsky Berta grófnőt. A két család nagyon ellenezte ezt a házasságot, miért is a titokban megesküdött fiatal pár Ázsiába vándorolt. 1886-ban visszatért Bécsbe, s a báró ott írta meg regényeit, melyek nagyrésze a Kaukázus népeinek életét tárgyalja. A regényírásán kívül résztvett a békemozgalomban is, melyben feleségének Suttner Berta bárónének oly kiváló szerep jutott.

— **Megszökött detektív.** Az aradi rendőrség tegnap nagyszabású pénzhamisító bandát fedezett fel, melynek vezetője Pintye György politikai detektív volt, ki különösen a Tisza és Bánffy korszak idején sokat szerepelt. A rendőrség Pintye letartóztatását elrendelte, aki azonban neszét vette a dolognak s még idejekorán megszökött. Büntetésait, négy aszszonyt, köztük Pintye György nagynénjét letartóztatták.

— **Csendőrből betörő.** Szalay József csendőrmestert nyugdíjazták, aztán mint irnokot alkalmazták a nagyatádi járásbírósnál. Azóta Atádon egymást érték a betörések. A templomot, gyógyszerért és több boltot fosztottak ki, sa tetteseket csendőrség — daczár az erélyes nyomozásnak — nem tudták kézre keríteni. Tegnapelőtt ismét betörték egy kocsmáros pinczéjébe. A kocsmáros észrevette, hogy nála betörők garázdálkodnak, fölfegyverkezve lement a pinczéjébe s a menekülő betörőt úgy föbe ütötte, hogy az eszméletlenül terült el a földön. A sebesült Szalay József nyugalmazott csendőrmester volt, kinél azonnal házkutatást tartottak. A házkutatás nyilvánvalóvá tette, hogy az atádi és környékbéli betöréseket Szalay József követte el. A nyugalmazott csendőrmestert volt kollégái letartóztatták.

— **Kegyetlen apa.** A Temesvár melletti Nagy-Kerekes községben Dercsa Miklós jómódu földműves hét éves fiát kegyetlen módon akarta eltenni láb alul. Négy nappal ezelőtt kicsalta fiát az erdőbe, hol kötelekkel és drótokkal egy fához kötötte és ott hagyta őt a vadállatok és a hideg martalékául. A szegény gyermek hiába jajgatott és kiabált segítségért, napokig nem járt arrasenk. Delliman György erdőőr végre arra járt tegnap és megtalálta az alélt gyermeket, akit megszabadítva köteleitől, bevitt a község házára, hol még sikerült őt életre kelteni. A csendőrség később kihallgatta a gyermeket, aki saját édes apját vádolta a büntény elkövetésével. Azt mondotta, hogy bestiális apja kicsalta az erdőbe, ott előbb irgalmatlanul megverte és odakötözte a fához. A csendőrség a kegyetlen apát letartóztatta.

— **Rövid hírek. Tolvaj cseléd.** Mészáros Borbála türbéli születésű 15 éves cseléd Paunz Ignác kereskedőtől, akinek Váci-körút 50. számú lakásán szolgált, 120 koronát lopott. Amikor vallatásra vették, kirohant a félreeső helyre és a pénzt beledobta. A tolvaj cselédet a rendőrség letartóztatta. — **Eltűntek.** Dobrin Nikitor 44 éves napszámos eltűnt az Arany Sas-szállodából, ahol adósságát sem fizette ki. — **Bernstein** Mór bécsi utazó pedig a Metropol-szállóból tűnt el. A rendőrség nyomozza az eltűnteket.

x **Felhívjuk olvasóink figyelmét** Herczeg és Horvát-Budapest, Kerepesi-út 52. szám alatt, az „Adria”-szállóval szemben létező nődivat-áruházára.

x **Régi képek javítását, nemesi czimerek, dekorációk, arcképek és mindennemű festményeket készít** Linhart Vilmos Budapest, Hunyady-utca 27. Telefon 58—83.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Francia ripacsok a Magyar Színházban.** Dicséretes óvatosságot tanusított tegnap a budapesti közönség, amikor nem tilt fel Achard ur által előre küldött és a Magyar Színház irodájában kidolgozott nagyhangú kommunikéknak. Üres volt a színház mint amilyen üres és sivár ennek a tizedrangú vándor-truppnak színészkedése.

Ripacsok. Ez a legjellemzőbb kifejezés az Achard ur vezetése mellett érkezett urak és hölgyekre, akik a francziánál megszokott felületességgel informálódhattak Magyarországra, Budapest és annak közönsége felől. Meg vagyunk róla győződve, ha

ezek a tisztelt művészek (?) előzetesen végignézték volna a Vigszínház Loute előadását, hát szép csendben pakkoltak volna és öles plakátjaikat rövidesen Konstantinápoly vagy Bukarest utcáin helyezték volna el. Azonfelül nem kevésbé csodálkoztak volna azon, hogy ilyen jó színészek olyan jól és olyan komfortábilis színházban olyan olcsón játszanak.

Achard ur és a Magyar Színház vezetőségének vakmerőségét mi sem jellemzi jobban, mint hogy elkérnek egy földszinti páholyért 80 azaz nyolcvan koronát, erkély páholyért 60, emeleti páholyért 36 koronát. A földszinten pedig 18, 13 és 10 korona egy helyenként az ára. E szemérmellen árakhoz viszonylanak az emeleti helyek árai is.

Az igazgatók a helyárák illetően felszólásánál valószínűleg számítottak a budapesti közönségnek hajdanában divó gyengéjére, amikor elegendő volt, ha idegenek játszottak egy színházban magas helyárák mellett, hogy az nap nap után tömve legyen.

Közönségünk azóta már okult és így a társ-direktor urak alaposan felsültek. Es ez a helyes, mert ha ezt a kritikán aluli előadást zsufolt ház nézte volna végig, ezt még ők maguk sem állták volna meg anélkül, hogy lelkiismereti furdalásokat ne éreztek volna. A vendégszereplő színészek hazájukban mint művészek egyáltalán ismeretlenek és képességeiknél fogva nem is érvényesülhettek. Fogta magát tehát ez a csomó félreismeret tehetőség és társulatot alakítva, a barbár keletet boldogítja azon hiszemben, hogy ezeknek jó lesz ez is. Szinte hihetetlen, de úgy van, hogy még temperamentum sincsen bennük, az összjáték és gördülékeny előadás pedig teljesen ismeretlen fogalmak előttük. Azonfelül a hosszas bolyongásban kissé el is tanulták a francia nyelvet ugyannyira, hogy az igazi francia beszéd szépségét sem élvezhették. A szereplőkkel külön nem foglalkozunk, elmondottuk róluk általánosságban véleményünket és ez elég, de hogy a közönség ama része, mely nem látta őket és valószínűleg meg sem nézi, fogalmat alkothasson magának a vendégek minőségéről, hát hasonlat utján ismertetjük őket. „A Grande Troupedes Comedies” tagjai olyanok, mint a Magyar Színház rendes tagjai és épen úgy játszanak is. Jellemzésül ez elég. Achard: Leszkay, Zoltán.

* **Hangversenyek.** Sauer Emil január második felében rendezti második zongoraestélyét. — **Kordy Dezső** gondokaművész hangversenye december 18-án lesz. — **Karácsony** pénteken d. u. 4 órákor **Ysaye** Jenő rendez hegedűhangversenyt a Vigadó nagytermében. **Kerner** István vezénylete alatt az ópera zenekara fogja kísérni a 3 nagy hegedűversenyt, melyet előad, **Beethoven**, **Vieuxtemps** és **Bruch** hegedűversenyei kerülnek előadásra, amelyekkel **Ysaye** Londonban szerzett magának babérokat. — A rendezéssel Méry Béla zeneműkereskedő (Andrássy-ut 12.) van megbízva.

* **Színházak műsora. Szombaton, december 13-án:** Nemzeti színház: Az utolsó levél. Várszínház: Halálos csönd. Operaház: Sába királynője. Vigszínház: Loute. Népszínház: A piros bugyelláris. Magyar Színház: Le coup de tonet. Uránia: Keleti Svájc.

Vasárnap, december 14-én: Nemzeti Színház: Otthon, Király-idillek. Operaház: Paraszt becsület, Szerelmi kaland. Várszínház: Ahol unatkoznak. Vigszínház: Csókon szerzett völegény. A doktor ur. Népszínház: Katalin, A piros bugyelláris. Magyar színház: Nőemancipáció, Family Hotel. Uránia: Keleti Svájc.

* **A színházak jövő heti műsora a következő: Vigszínház.** Hétfőn Loute, kedden Csókon szerzett völegény, szerdán A doktor ur, csütörtökön Hapták (előszőr), pénteken Hapták, szombaton Hapták, vasárnap d. u. A doktor ur, este Hapták.

Magyar színház: Szerdaig Achard vendégjátéka, csütörtökön Niniche, pénteken Niniche, szombaton Niniche.

Uránia. Csütörtökig Keleti Svájc, pénteken Rákosi Szidi szini-iskolájának vizsgálati előadása, Szombaton A megváltás.

SPORT.

(?) **Magyar ló Angliában.** Tokió szomorú emléktü szereplése óta magyar ló nem vett részt angol versenyekben, most ugyanazazistálló, melynek boxjában Tokió állott, újból szerencsét próbál és kiküldte **Macdonaldot**, a budapesti és bécsi meetingek sok szép versenyének győztesét.

Péchy, Andoré a jeles mén tulajdonosa vezető lovakat is küldött Macdonalddal, még pedig **Davensberg**-et és **Caunt Moritz**-ot. Macdonaldot Angliában **Milne** trainer ücsöcse, Franck **Milne** veszi gondjaiba

és ő készíti elő azokra a versenyekre, amelyekben részt vesz. Angol sportkörökben érdeklődéssel tekintenek a magyar ló szereplése elé. **Macdonald** jelenlegi bookmacker odsa 25:1:2

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

Fenyő Sándor bűnügye.

— A vádtanács ülése. —

A budapesti kir. büntető törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott **Fenyő Sándor** egyik gyermekrontási bűnügyével, azzal, a melyet az ügyészi vádirat szerint 10 esztendő **Márkus Róza** ellen követett el.

A vádtanács délelőtt 10 órákor tilt össze **Czárán** István kir. táblai elnöklete alatt **Ruttkay** István és **Kiss** István szavazó bírókból állt. A vádhatóságot dr. **Daróczy** Elek kir. ügyész képviselte, **Fenyő Sándor**: **Polónyi Géza**; özv. **Hubay** Bélánét és leányát: dr. **Zboray** Miklós, **Szeles** Adorjánt: dr. **Rácz** Géza képviselték. A vádlottak személyesen megjelentek, a sértett **Márkus Róza** magán képviselője, dr. **Weisz** Ödön ügyvéd szintén nem vett részt a vádtanácsi tárgyaláson.

Az egész ülést ugyszólván dr. **Polónyi** Géza beszéde töltötte ki. Hogy miket beszélt, azt a törvény értelmében nem közölhetjük s így nem tesszük. Holott ez teljes igazolását jelentené annak, hogy mi a közérdek szempontjából a közélet terén mozgó ember ellen felkeltünk, látván a másfél esztendő huzavonát. A védelem ugynevezett fiskális-fogásokkal viszi a védelmet, jól teszi, joga van hozzá védelme érdekében. De nekünk jogunk, kötelességünk viszont harcolni ez ügyben, — megmagyaráztuk már, hogy miért.

Polónyi Géza még 2 órákor is beszélt s ezért **Czárán** elnök az ülést a mai napra befejezte s annak folytatását hétfőn délután fél 4 órára tűzte ki.

§ **Főtárgyalások a budapesti kir. büntető-törvényszéknél 1902. decz. 15—20-ig.**

December 15-én: Zimmerhauser János s. t. s., Engel Jakab csal., Reisinger Antal lop., Bence Pál lop., Vojanta h. o. s. t. s. közv. esel., Mercea Mihály kb., Berger Ignác lop., Weisz Jakaá sikk., Mundér Ödön g. o. s. t. s., Nach István sz. emb. 8.

December 16-án: Szukob Antal a. b. s., Kohn Antal lop., Dobrozanszky Gyula sikk., Spitzer Henrik lop., Hendl György lop., Egri Kálmán lop., Kovács Jenő sikk., Pesoldt Jenő sikk., Fischeő Károly lop., Spitka Andrásné emb. 8., Bader József sz. emb. 8. (esk.)

December 17-én: Marik Rezső csal., Walter Liberát lop., Breiner Kálmán közokh., Pollacsek Andrásné lop., Szaeek Márton lop., Fábán Béla lop., Deutsch Miksáné sikk., Harnos Gábyr lop., Steiner Gyula usz., Grünblatt Adolf sikk., Brill Ferencz megveszt., Antal E. Teréz lop., Krausz Ignác m.-okirath.

December 18-án: Pap Gábor s. t. s., Wiczenberg Mór lop., Stiga Sándor lop., Szmolka Endre csal., Schmidt Ferencz zsar., Tóth Ferencz csal., Sántha Albert sikk., Pápai Géza sikk., Martin Jánosné emb. 8., Glück Salamon csal., Gasparovszky János lop., Bonitz Ferencz ny. rág. (esk.)

December 19-én. Feldbauer Fülöp csal., Weiser Ferenczné sikk., Hubert Ödön csal., Bontó Gyula h. e. er., Ehrentál Samu usz., Szenté Dezső lop., Glosz Béla cs. buk., Csizmadia Ferencz lop., Novák Rezső lop., Sámson Sándor lop., Bohus Józsefné lop., Beniczky Ödön rág. (sajtó.)

December 20-án. Nikelsburger Sándor lop., Benedkovits Károly lop., Ehrlich Adolf lop., Gombocsek Nándor lop., Salgó Dezső sikk., Merber Mátyás lop., Krizsik Imre lop., Gyarmathy Mihály sikk., Szabados Juli usz., Ujházy Jakab usz., Mayer Henrik csal., Bartalits Imre szem. ell. erk. (esk.)

§ **A sonkatolvaj.** **Barrisits** Péternek szép hentesüzlete van a Mária-utcában s kirakatában ugyan-csak csúbitanak a szépen pirosuló sonkák és egyéb szem és száznak kellemes élelmi cikkek. Sokszor elnézte a kirakatokat **Wolland** Pál napszámos s az ingerlő izes sonkák veszedelmes tervet észlelték meg agyában. Összebeszélte **Kuretz** József és **Goretz** András barátaival s közösen elhatározták, hogy egyszer életükben jól fognak lakni sonkával. 1902. év márczius huszonharmadikán egy sötét éjszaka, midőn egy lélek sem járt az utcában, oda lopódtak a hentes háza elé, kinyomták az alacsony földszinten fekvő husfűstőlő ablakát és azon **Wolland** behatolt a szobába és sorba kiadogatott társainak tíz darab szép, ropogós sonkát, majd pedig a zsákmánnyal elmenekültek az ő lakására. Hatalmas ét-

vágygal hozzáfogtak a sonkaevéshez, de egy hét alatt csak öt darabot bírtak elfogyasztani belőle. Miután egy heti sonkaevés után nagyon megunták a zsíros edeleit, az udvar kövezete alá elásták a megmaradt öt sonkát, melyet másnap a házmester megtalált. Kitudódott a turpisság s miután a bűntársak hollétét a rendőrség kinyomozni nem tudta, ma egyedül Wolland Pál került a vádlottak padjára, kit Cseke bíró elnöklelte alatt a törvényszék *lopás vétségeért egy havi börtönrre és egy évi hivatalvesztésre ítélte.*

§ **Az egyetem tolvaja.** Ez év tavaszán a m. tud. egyetemen sűrűn fordultak el lopások. Hol egy értékes könyv, hol egy értékes műszer vesztett el, de a tolvajnak sokáig nem lehetett a nyomára jönni, végre azonban mégis kiderült, hogy ezeket a lopásokat Csuhás Gyula 23 éves műegyetemi hallgatókövetee. Csuhást a rendőrség letartóztatta. A megindult büntetővizsgálat során kiderült, hogy ő lopta el ez év márczius 21-én a tudományegyetem bölcsészeti karának II. emelet 9. számú tanterméből egy zárt szekrény felfeszítése után III. Béla király emlékezte című 80 korona értékű művet, továbbá április 4-én G. Brayzen: Allgemeiner historischer Handatlas című művet. Ezenkívül ő vitte el április hóban az egyetem anatómiai és fejlődéstani intézetből azt a két vetítő lencsét, amelynek 268 korona volt az értéke. De nem csak egyetemen követett el lopásokat. A középiskolai tanárképző-intézetből is ellopott 6 db Schiller-féle lencsét 200 kor. értékben — Ezeken kívül pedig Molnár Viktor vallás és közoktatásügyi miniszteri tanácsostól engedélyt kért arra, hogy tanulmányozás céljából egyes műveket vehessen kölcsön az egyetemi könyvtárból. Ezen műveket el is sikkasztotta. A budapesti büntető törvényszék 3 rendbeli lopás büntette és 6 rendbeli sikkasztás vétsége miatt helyezte a megtévedt fiatal embert vád alá. Ma tárgyalta bűntudomány és büntető törvényszék Bakonyi bíró elnöklelte alatt. A tárgyaláson a vádlott beismerte a lopásokat, csak azt tagadta, hogy a könyveket és műszereket zárt szekrényből lopta volna el. A törvényszék dr. Gruber ügyész vád és dr. Kiss Ferencz védelme után Csuhást 2 lopás büntetéseért és 6 sikkasztás vétségeért 7 havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Bíró és képviselő.** A huta-komoróczai hegyen, Deés mellett van egy száztíz holdas erdő, amely miatt Horváth József szolnok-dobokamegyei földbirtokos sommás visszahelyezési pört indított Muráth Sándor deési járásbíró ellen. A perben Horváth Józsefet veje, dr. Pap Zoltán fővárosi ügyvéd, orsz. képviselő képviselte, aki 1900. évi november 21-én sürgős panaszt intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben a pör és a tárgyalás ismertetésén kívül Muráth Sándor kir. járásbíró azzal vádolta, hogy *oly jogtalan cselekményt követett el a magánjog szentsége ellen hivatalos hatalma tudatában, mely páratlanul áll egy jogállamban.* Dr. Daday Ferencz tárgyalást vezető albirót pedig azzal vádolta meg a miniszter előtt, hogy *hivatalos eljárásba burkolt önkénykedést követett el, basáskodott és Muráthtal együtt arra használták fel hivatalos állásukat, hogy mások jogait kizárják.* Beadványában a fegyelmi eljárás megindítását kérte a minisztertől. A miniszter a fegyelmi eljárást mellőzte, ellenben a pört a kolozsvári bíróság elé utalta, ahol Muráth megnyerte a pört, de később a törvényszék előtt elvesztette. Ezzel azonban nem lett vége a pernek. Muráth Sándor járásbíró és dr. Daday Ferencz albiró a miniszteri beadványban foglaltak miatt rágalmazásért följelentették Pap Zoltán drt, akit a budapesti törvényszék nyilvános rágalmazásért el is ítélte százhusz korona pénzbüntetésre. Pap Zoltán föllebbezésére a rágalmazási pör a budapesti kir. ítélőtáblához került, amelynek III. büntető tanácsa ma tárgyalta az ügyet Devich László elnöklésével és Balóczy Imre bíró előadásában. Fittler Bálint ügyész helyettes vádbeszéde és Vaisz Sándor dr. védelme után a tábla Pap Zoltán a nyilvános rágalmazás vádjá és következményei alól fölmentette. E fölmentő ítéletet a tábla azzal okolta meg, hogy kétségtelen, hogy úgy Muráth, mint járásbíró, felügyelői köteleességét, valamint Daday dr., mint eljárási bíró, hivatalos köteleességét sértette meg, amikor az elfogultság esetét a felsőbb hatóságnak be nem jelentették és intézkedését ki nem kérték. A tábla beigazolvatta azt is, hogy Muráth járásbíró perben oly hitelesített térképvázlatot csatolt, amely

nyilván nem felelt meg az eredetinek. Pap Zoltán tehát nem rágalmazott, vádjait teljes jóhiszeműséggel emelte az igazságügyminiszternél. Az ítélet ellen a főügyész-helyettes semmisségi panaszt jelentett be.

KÖZGAZDASÁG.

Hetijelentés a gabonaiüzletről.

Az időjárás a lefolyt hét folyamán tartósan fagyos és hideg volt. Mig a hét elején bőségesebb havazásokat jelentettek és így a vetések jól védve vannak. A hajózás be van szüntetve.

A külföldi piacokon az üzlet szilárd irányzatú, az árjegyzések emelkedők és a fogyasztás is, mely csak gyenge készletek felett rendelkezik, jobb érdeklődést tanusít, annál is inkább, mert a kínálat sehol sem sürgetős. Az irányzat különösen a tengerentúli piacokon volt szilárd. Az argentiniai kedvező terméseredmény és a washingtoni hivatalos jelentés, mely az Unió várható termése felől ugyancsak kedvező képet nyújtott, figyelmen kívül maradtak. Amerikából kiindulólág az irányzat az angol piacokon is szilárd volt és a kereslet élénkebben alakult. Franciaországban a vevők jobb érdeklődést tanusítottak. Németországban a javulás kezdetben csak nehézkes volt, később azonban prompt áru jobb figyelemben részesült és a későbbi határidők ellenében fennálló report veszendőbe ment. A többi kontinentális piacokon a hangulat szilárd, a forgalom azonban mérsékelt.

Nálunk a kínálat az összes cikkekben mérsékelt, a kereslet azonban jobb és az árnagyobbára emelkedők.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelelhetjük:

Buza az egész hét folyamán jó kereslettel találkozott. A hideg, fagyos időjárás és a hajózás immár végleges beszüntetése a malmokat az elmaradt mennyiségek pótlására kényszerítette, annál inkább, mert a kezek között lévő mennyiségek gyengék és a helybeli a tärkészet is csekély. A kínálat a hét elején még elég jó volt, később azonban gyengült és a különösen vagonáruban piacra kerülő tétélek a szükségletnek alig voltak megfelelőek. A malmok így naponként magasabb árakat kanczedáltak, anélkül, hogy nagyobb forgalom fejlődhetett volna és az áremelkedés ca. 20 fillért tesz ki. Az összforgalom összege 125.000 mm.

Rozsban a kínálat aránylag gyenge, a hangulat azonban tartósan szilárd maradt. A mult héthez viszonyítva az árak ca. 10—15 fillérrel javultak és 6.60—6.75 korona között budapesti paritásra, valamint 6.85 k.-ig 3 óra ab Budapest váltakoztak.

Árpa (takarmány- és hantolási czélokra) e héten is szilárd irányzatú volt. Minőség szerint 5.90—6—k.-ig fizettek helyben. Malata- és sörárpaiban a forgalom korlátolt maradt. Megfelelő minőségű áru állomásokon átvéve 6.—7.50 k. között jegyez.

Zab szilárd volt és az elkelt ca. 3000 mm.-ért szín és tisztaság szerint 6.45—6.75 kor. volt helyben elérhető.

Tengeri ó-áruban a készletek elfogytak és így alig volt forgalomban. Új tengeriben az üzlet továbbra is gyenge maradt, tekintettel a bekövetkezett hideg időjárásra azonban a hangulat szilárd és prompt árak 5—10 fillérrel emelkedtek; decemberi szállításra 5.10 k.-t, januárra 5.20—5.25 k.-t jegyzünk budapesti paritásra.

Olajmagok: Káposztarepcze (készárú) alig kerül a piacra és 10.—10.40 k. között jegyez helybeli paritásra. Határidő káposztarepcze 1903. augusztusra 11.90—12.—k. között jegyzett, Lenmag 11.50—12.50 kor. vadrepczeért 5.25—5.75, gomborkáért 10.—kor.-t fizetnek.

Hüvelyesek: Babban az irányzat szilárd, a forgalom azonban kínálat híján mérsékelt. Trieuróztó apróbab Fegyvárián 11.75 k., gömbölyű Baja Móbács Zombor 10.75—11.—k., barnabab Kalocsán 5.75—7.—. Nagy-Károly 6.75 kor. Erdélyi bab állomásokon átvéve 9.—9.25 k. jegyez. Kendermag lanyha 9.25, búkköny 7.25 k. budapesti paritásra.

A pénzpiacról. A nemzetközi pénzpiacok érdeklődése London felé van irányítva. A londoni bank határozatát lesi a világ, vajjon fel-emel-e ott a bankamatláb, avagy nem. Mindenesetre fontos körülmény Newyork újában emelkedő pénzüszükséglete, de mégis tért hódít ama vélemény, hogy a londoni bank a 4%-os kamatláb mellett lép az új esztendőbe. **Párisban** ismét rendezettek a viszonyok; a bank-kamatláb 2½%. **Berlin** csendes irányzata mellett 3½%—3¼% a kamatláb. **Bécsben** elsőrangú papirokért 3½%—3¼%-ot fizettek, míg nálunk 3½%—3¼% a magánkamatláb elsőrendű váltókra.

Az iparegyesület gyűlése. Az országos Iparegyesület összes szakosztálya tegnap lovag Falk Zsigmond elnöklelte alatt ülést tartott. Az ülésen Bach Frigyes dr. ügyvéd felolvasást tartott az ipari balesetek kártérítési szabályozásáról a polgári törvénykönyv tervezetében. A felolvasó behatóan ismertette a tervezet utját, melynek kiinduló pontja, hogy a munkaadó minden az üzemben előforduló balesetért felelős, hacsak a sérült munkás direkt gondatlanságát be nem igazolja. Szembeállította a magyar tervezetet a német polgári törvénykönyvvel, mely bizonyára antiszociális irányzatúnak nem mondható és kimutatta, hogy annak intézkedései mennyivel inkább felelnek meg úgy az összeegyeztető igazság követelményeinek, mint az ipari érdekeknek. A nagy figyelemmel hallgatott érdekes felolvasásért az elnök köszönetet mondott s ezzel az ülés véget ért.

Kartell özőn. Jelenleg csak a következő kartell vannak alakulóban Ausztria-Magyarországon. Vaskartell számos alkarteivel, kőolaj kartell, cukorkartell, csomagolópapirkartell, enyvtörst, szirupkartell, kénsvkartell. A kartelleknek azonban már nagyon szűk egy-egy birodalom s azért megindul lassan-lassan a nemzetközi kartellek létesülése. Az angol, német és belga siművek nemzetközi sinkartell létrehozását tervezik. Németországban pedig a kartellek is kartellt alkotnak, amennyiben valamennyien az iparosszövetség keretében megadul kartellszakosztályba léptek közös kartellérdekeik védelmére. A mindinkább terjedő tömörüléssel szemben az államok is már-már kénytelenek a kartell-egyesületek ellenében védekezésre gondolni.

Az olasz borvámklauzula. A Kardorff indítványának a német birodalmi gyűlésen való váratlan elfogadása nagyon érthetővé teszi, hogy Magyarországon most a legnagyobb várakozással néznek a magyar és az osztrák kormány döntése elé a borvám klauzula illetőleg az olasz kereskedelmi szerződés felmondása ügyében. A legutóbbi napokban miniszteri tanácskozások is folytak az iránt, hogy milyen módon tegyenek javaslatot *Olaszországnak* az iránt, hogy nem hosszabítjuk meg a borvám klauzulát. A tanácskozások eddig eredményre még nem vezettek.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonatózsdé.

Készárúüzlet.

A kínálat a helyzet ura. A malmok ezt jól tudják, de sürgetően nem léphetnek fel vásárlásaiikkal, mert nem akarnak rohamos áremelkedést előidézni. A mai napon nem is fejlődött ki nagyobb forgalom; elkelt mindössze 15.000 mm. buza változatlan árakon.

Az elmúlt héten

	érkezett	elment
buza	12298 q.	— q.
rozs	8883	617
árpa	24654	4440
zab	22988	30
tengeri	7750	3152
repcze	317	1078
liszt	1685	10936
korpa	100	23844

Határidőüzlet.

Eleinte némi tartózkodás mutatkozott a piacon, később azonban szilárd irányzat mellett javultak néhány fillérrel az árfolyamok, de a tegnap esti zárlatot nem haladták túl.

Délben jegyez:

Áprilisi buza	7.87—7.88
Áprilisi rozs	6.77—6.78
Áprilisi zab	6.35—6.36
májusi tengeri	5.83—5.84

Ertéktőzsdé.

Előtőzsdé. Osztr. hitel 668.—, magyar hitel —, aranyj. —, korona —, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 678.—, déli vasut —, alpesi —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —.

Zárlat. Osztrák hitel 667.25, magyar hitel —, 4 százalékos arany —, korona —, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 677.50, déli vasut —, Alpesek —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —, korona

NYILT-TÉR.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívül sikerrel lesz alkalmazva a szívrogyás, asztma, sziv-, vesé-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál súlyos ideg-, vér-, és lőrbajoknál. Biztos védelem szelvényes és elmozdított ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évenként száz-száz teljes gyógyulással számol be.

Ez a gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovacs J. egyetemi orvosdoktorának (Homeopata) rendelt intézete van.

Budapest, V., Váci körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9-12-ig és 8-6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket, intézetben kívüli is kezel. Az Nővér betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Beifeld Bankház Budapest Károly-körút 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapírokat és állampapírokat a napi áron, részletfizetésre; beváltja a kisorsolt sorsjegyeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre.

REGÉNY-CSARNOK.

Bűnösök a hálóban.

— Angol bűnügyi regény. — (12)

Írta: Lynch Lawrence.

HETEDIK FEJEZET.

Körütekintett a szűk czellában és a szerencsétlen megértette a mozdulatot.

— Nem, — susogta — erre soha, legtávolabbról se gondoltam.

— Hanem — folytatta Drexel félelmetes komolysággal, metsző, keserű hangon, — a vezetők, a parancsodók, a tanács tagjai — azok tudták. Az első csatakiáltás fennem, dicsőn hangzott, meggyújtotta a lelkesedést, a nemes hevet; a bemenő-kapu szépen föl van cziczomázva, ám kiki tudja, hogy rajta, aki egyszer belépett, nincs többé ki-ut. Ok tudták eleve: mi lesz a vég és mégis —

— Csitt, — kiáltott az elítélt könyörgő arczkifejezéssel. — Ne szóljon, barátom, — hová beszél? Hát nem tudja —

— Igen, tudom — jól ismerem a veszély nagyságát, — de csitt erről.

Belső részvét sugárzott szeméből s szava szelíden, szeretettel hangzott.

— Nem, barátom, én nem akarom magát rábeszélni, hogy megszegje borzasztó esküjét, vagy kötelességének bármelyikét is elmulasztja, de hallgasson meg és bízzék bennem. Ha igazat mondok, ne feleljen rá; ha tévedek, mondja meg, hogy — terhére vagyok.

A fogoly kezébe temette arcját. Drexel óvatosan kihuzta óráját, halkán kinyitotta és megint becsukta azt. Tizenegyet mutatott.

A szerencsétlen most eléje lépett, nyugalmat erőltetve magára.

— Egyet kell mondanom, — kezdte komoly hangon; — már rég áhítottam rá, hogy emberméltóságom megmaradt roncsával elmondjam önnek, mielőtt elhagyom e földet.

Nagyot lélegzett és kezét ünnepélyesen fölemelve folytatta:

— Az isten színe előtt, kinek ítélőszéke előtt nemsokára meg kell jelennem, esküszöm, hogy se gyűlölet, se harag, se boszú vagy hitvány érdek avagy talán borzasztó vérszomj nem adta kezembe a gyilkos fegyvert. Mikor még szerencsétlen áldozatom a földön feküdt már akkor én önmagamra, az életre, a világra mindazzal, ami ide kötött, ami érdekelt, halott voltam; holt ember voltam — öngyilkos. Sose mondjon engem martimnak; az égre kérem, ne tegye — mert úgy lehet, ezáltal mások is gyilkosságra vetemednek hozzám hasonlóan. — Ki vagyok, vagy ki voltam, most az nem fontos. Volt hazám, jövőm, szerettek és én — óh, irtalmas Isten!

Kétségbeesve tördelte kezeit, homlokára ütött és hangosan zokogva az ágyra borult s a keserű fájdalom forró könnyeket fakasztott belőle, amilyen még nem üntötte el szemét. A borzasztó izgalom, mely egész valóját megrázta, minden erőltetett nyugalmát elűzte.

Halvány arczzal, szorosan egymásra tapadt aakkal, ökleit összeszorítva Drexel Roger irtóztató lelki gyötrelmével járt a czellában föl

s alá, míg a szerencsétlen kétségbeeső rohama kitombolta magát.

Az őt kinyitotta az ajtót s a rácson át benézett s föltűnt a tiszteletes aggaskodó arcza; Drexel intett az előbbinek, hogy távozzék s a paphoz fordulva mormogta:

— Még ne, különben elszalasztom az egyetlen alkalmat; ha itt lesz az ideje, hívni fogom.

— Mindjárt egy óra, — jegyezte meg a lelkész és visszahúzódott. Az ajtó megint bezárult.

Az elítélt egy darabig mozdulatlanul feküdt az ágyon; most föltápáskodott.

— Nemsokára meglesz, — szolt nyugodtan, elszántan; lassan körüljártatta tekintetét a czellában, míg Drexel arczán állapodott meg.

— Köszönöm, köszönöm — szolt fájdalomosan mosolyogva, — hálával tartozom érte. Igazságos isten, én nyomorult féreg, mily elhagyatott volnék most ön nélkül. Hihetőleg önnek köszönhetem, hogy ennyire megkönnyebbültem.

— Oh dehogy,

— Így kell pedig lennie. Mi is indította önt erre?

Drexel szorosan hozzálépett.

— Önben látom azt a képet, mit a jövő rám hozhatott volna, ha az ön esete még eleve nem figyelmeztet s gondolkodásom rá nem visz vala. Ön is bizonyára rajongó lelkesedésében követte el az első lépést. Es ezen meg ezeken vannak olyanok, mint ön meg én, először föltűzelik őket s aztán üzik, üzik — nem tudják: hová? Hallgasson meg, mit teszek, ha helyesli, vagy talán az ön beleegyezése nélkül is.

— Nos mit?

— Ön vonakodott nevét, hazáját megmondani. Nem ismerjük foglalkozását, épugy nem tudjuk: marad-e rokona vagy sem. Jól van — én a rejtvényt megfejttem, ami eleddig megoldatlan volt. Ha sikerül és ápolhatom a reményt, hogy a buba merült szívet gyöttrő bizonytalanságát eloszlatom, akkor az ön történetét nyilvánosságra hozom s megmentem önmagam s önt egyuttal megboszulom. Mert ismétlem — ön azzá lett, amivé én lehettem volna, amivé ön nélkül lennem kell vala. En önt, szegény barátom, hosszan, élesen figyeltem s hiszem, hogy sorsát megértettem. Tudom, hogy nehezen egyezik bele, de azután, amin még keresztül kell esnünk, hiszem, hogy könnyen megy az.

A fogoly halotthalvány lett, a legkeserűbb lelkikin volt arczára írva.

— Nem, — sugta, — ne tegye, — nem tud mindent, nem tudja a leggonoszabbat.

— Hátha mégis, — szolt Drexel, megint vállára téve kezét, — azt hiszem, hogy tudom.

— Lehetetlen — hogyan —

Drexel a fogoly föléhez hajolt:

— Önt hasztalanul áldozták föl, — sugta, — nem az volt az igazi.

NYOLCZADIK FEJEZET.

A szomorujáték után.

A csinos kellemes otthonban, hol Girard Olivia, mint boldog háziasszony osztotta parancsait, ma az ebéd ideje nagyon kitolódott. A családtagok a legelső szobában gyülekeztek; a háziur, Girard Fülöp, a felesége, Vaughan doktor ötéves kis fiúcskájával, a kis, Phillel, ahogy hívták.

A kandalló fölött a kis fiu anyjának képe függött, Olivia egyetlen, két év előtt elhalt Klára hűgáé, kinek kora halála övét mély gyászba borította.

A kis fiu mint valami evet szaladgált ide-oda, nagynénje és a nagy ablak közt, mely az utcára nyílt.

— Úgyan mi látnivaló van ott, te kis ugrifüles? kérdezte nagynénje s kinyújtotta két karját, hogy megfogja.

— Drex, — kiáltott a kicsi, — s ügyesen kisiklott, — Drexet várom.

— Drexelt? — Mi is azt várjuk, kivált a szakácsné.

Vaughan doktor letette az újságot, melyből olvasott.

— Rogert az eset nagyon megviselte, ily gyöngének még sose láttam.

— Jön, — kiáltott a kis fiu az ablaknál s gyorsan kirohant, hogy Drexel vállán diadalmasan lovagolva, csakhamar visszatérjen.

Komolyan és hallgatag üdvözölték az ottlévők a késő vendéget; a kis Philt rábízták a dadára s a felnőttek az ebédőbe mentek.

Asztal fölött főkép Girard Fülöp és Vaughan doktor vitték a beszédet; Drexel, ki különben mindig a társalgás lelke volt, ma nemcsak egyszerűen hallgatag, de feltűnően szórakozott volt.

— Bocsánat, Girard asszony, — mit is mondott ép az inémt? — fordult most álmódzóságából föltretenve a barátságos háziasszonyhoz. Olivia mosolygott.

— Hogy Payne Madelinétől levelet kaptam. Rövidesen New-Yorkba jön.

Vaughan doktor arczán e hírre benső öröm sugárzott; egyben csöndes aggodalmat árult el, amint látta, hogy a sötét felhők legott eloszolnak Drexel homlokán és kiderülnek vonásai.

— Igazán, — kiáltott föl a fiatal ember lelkendezve, — tényleg eljön és hosszabb időre?

Szemei örömtől sugárzottak.

— Valószínű. Természetesen együtt maradnak Ralston asszonynyal.

— Itt laknak a városban? fürkészte tovább Drexel.

— Mindenesetre. Ralston asszony megbizta unokaöccsét, Lord Eliast, hogy valami alkalmas lakásról gondoskodjék. A tél folyamán Madeline kedveért sokat akar társaságban forgolódni. De — ahogy Fülöp mondta, Lord azt akarja, mivel az ő nagy lakása amugyis csaknem üresen áll, a hölgyek nála lakjanak. Ugy látzik, föl tudja fogni annak előnyét, ha olyan lány, mint Madeline gazdasszonykodik ott.

— Ralston asszony már beleegyezett? — kérdezte Vaughan doktor kíváncsian.

— Nem, majd csak megérkezése után határoz; különben is Madeline akarata lesz a döntő.

Darab ideig még Payne Madeline és jövőd tervei körül forgott a beszéd, melyben nagyobbára a Girard-pár és Vaughan doktor, mint régi, kipróbált barátok vettek részt.

Midőn a szolgák kimentek a teremből, hogy előbb a csemegét felhordták, a társaság rövid, kinos hallgatásba merült.

A szemközti levő ablakon Girard Olivia ép arra a térre láthatott, hol Traill Jakabot, jó öreg szomszédját halva találták. Az ő férje volt, aki az első segélykiáltásra odasietve, a fegyvert a gyilkos kezéből kitépte, s Drexel és Vaughan doktor, Olivianak amaz estéli vendégei, szintén a veszélyben forgó segítségére siettek.

Pár napra rá az urak Traill Jakab tetemét őszinte részvéttel a temetőbe kísérték, A történetek hosszadalmas lefolyásának maguk is buzgón utána jártak, mert a gyilkos egész magatartása és az a titokzatoság, mely burkolta, növekvő érdeklődéssel, valami különös — szinte ellenállhatatlan szánalommal töltötte el őket.

Május tizenkettedike volt és tudták, hogy a gyilkos és áldozata most az örök ítélőszék előtt álltak. A kivégzés megtörtént és Drexel Roger a legutolsó pillanatig nem hagyta el a szerencsétlent.

A fiatal ember vette föl először a szót: — Megtörtént, — szolt Girardhoz fordulva megindult hangon. — Erős volt a végsőig s a sirba vitte titkát.

— Még a nevét is?

— Senkinek se mondta meg.

— Semmit se üzent, semmit se kért?

— De igen — egyet kért. Mielőtt halálos útjára lépett, azt kérdezte tőlem, vajjon védőit, kik ügyét oly éleslátással boncolták, én és barátaim biztuk-e meg? A kérdés meglepett, de nem tagadhattam. Egy pontra nézve mintha világot gyújtott volna benne, melyre nézve eddig kétségben volt és kért, hogy védőinek fáradságukért mondják köszönetet.

— Védőinek?

A férfiak csodálkozva tekintettek egymásra. Olivia asztalt bontott.

— Megnézem: mit csinál a Phil odafönt, — szolt, a vendégektől szívesen elbucszva.

— Mikor kiment, a barátok tovább beszélgettek.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos:

A „MAGYARSÁG“ lapkiadó-vállalat

Telefon-szám: 154

0000 SZEGÉNY CSELED 0000

megérdemli, hogy a rémhideg és a szent ünnep beálltával egy kis ajándé-
kot adjunk neki. Erre egyedül a mi áruházunk alkalmas, nálunk kapható.

- 1 vég 30 rőtös Duna vászon 3.85
- 1 3/4 Herceg vászon 5.50
- 1 Székely vászon 6.25
- 1 3/4 lepedő vászon 9.10
- 1 Bőr vászon 5.-
- 1 RR. Chiffon 7.20
- 1 RR. Chiffon 6.80
- 1 30 rőt cszerna kanavász 3.95
- 1 30 nagyon finom 5.75
- 1 50 legfinomabb 7.25
- 1 ágyszatra való csinavat 7.50

- 1 vég menyasszonyi vászon 7.75
- 1 Irlandi vászon 6.80
- 1 tollszat fehér 30 rőt 6.80
- 1 sárga, kék, rózsaszinben 6.80
- 1 tezi usztavászon pohárörös 1.75
- 1 asztal készlet, jó minőségű fehér és színes 1.75-2.50
- 1 készlet ajour széllel való damaszt 3.50-10l
- 1 ablakra való csipke függöny 3.50
- 1 ablakra való szövet függöny 1.75

Előnyös árak.

- 3 db ág és asztalörös (1 készlet) 5.50
- 1 finom selyemfűző Clot v. Caschmir paplan 4
- 1 4 fű, minden színben kapható. 6.75
- 1 finom atlas paplan 2.-
- 1 legfinomabb Fodorral mindig 4 fűttel drágább. 12
- 1 Lószér és tengerifű ágyceték a legjobb kivitelben mőtök szerint készíttetnek. 12
- Állandóan raktáron**
- 1 elegáns utcai-ruha 12

- 1 gyönyörű selyemruha 25
- 1 remek angol ruha 15
- 1 legújabb Costum kabát és alj 13
- 1 kockás hátú doublgallér 7
- 1 vattas finom posztó gallér 14
- 1 női tavaszi kabát 5
- 1 legj. anyagból készült Paletó 12
- 1 leányka felsőkabát 5
- 1 selyem Plüsch kabát 20
- szőrmédíszszel

Megjegyzés! Vidékre minden csomagot, mely 10 frtot meghaladja portó és csomagolás mentesen **Megjegyzés!** küldjük.

20 forint után 3% pénztári engedményt adunk.

Árunk jóságáért régi jó hírnevünk szavatol, meg nem felelő árut szívesen vissza veszünk.

— A felsorolt cikkek közül mintákat nem küldhetünk, mert a rendelések szétküldése maga is minden időnköt igénybe vesz.

Brocat béli belépő 2.75. Selyem menyasszonyi ruha 25 frt. Gyászruha-kelmékben óriási választék.

Alapított 1895. **HERCZEG és HORVÁT** női-divat vászon és confection nagy áruház **Budapest, VII., Kerepesi-ut 52. szám**

SZINHÁZAK.

Vasárnap 1902. december 14-én

M. kir. Operaház.	Vigszínház.
A navarrai leány	A doktor ur
Kezdeté 7 órakor.	Kezdeté fél 8 órakor.
Nemzeti színház.	Magyar színház.
Király-idyilek	A három grácia
Kezdeté 7 órakor.	Kezdeté 1/28 órakor.
Népszínház.	URÁNIA
A piros bugyelláris	Keleti Svájcz
Kezdeté 7 órakor,	Kezdeté 7 órakor

RUJDER-kávéház

Podmaniczky-utca 37. Csengery-utca sarok.
Ma és minden este,
valamint vasár- és ünnepnap délután a közkedvelt
Balázs Pista hangversenyez.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya

KÁVÉ

- tartós vászonzacskóban.
- 4 1/2 kl. Cuba kávé forint 7.50
- 4 1/2 kl. Mocca „ forint 7.50
- 4 1/2 kl. Jáva „ forint 7.50
- 4 1/2 kl. Gyöngy kávé forint 7.50
- 1/4 kl. Császár keverék tea forint 1.50

Belák István Budapest,
VII. kerület, Rottenbiller-utca 4. szám.

PRÓBA-BABA

állvánnyal csak 3 forint.
Francia játékbabák 20 krajozártól feljebb.

*** Olcsó árak. ***
Magyarország legnagyobb babajavító intézete

Bernhardt B. fiai

próba- és játékbaba gyárosok
Budapest, Rombach-u. 15. Király-u. 7

Idegének találkozó helye

PUTZER GYÖRGY-féle vendéglőben, Váci-
körút 24. sz. az Andrássy-uttal szemben
Pilseni és Dréher-sör.
Becses pártfogásáért esedezik
PUTZER GYÖRGY
volt Deáktéri vendéglős.

KLEIN MÁRTON

szobafestő.
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
a legmodernebb kivitelben készítek díszlet, szoba-
festő és mázó munkákat pontosan a legutányo-
sabb árak mellett.
Tisztelettel
KLEIN MÁRTON
Budapest, Csengery-utca 71.

FRANK SÁNDOR

szücs-mester
A „PERZSA SAHHOZ“
VII. ker., Vörösmarty-utca 57. szám.
Elvállal mindennemű szücsmunkát bármilyenféle
kivitelben javításokat olcsón és pontosan eszközöl.
Téli ruhák megóvásra elfogadtatnak. Molykár el-
leni jótállás. Téli ruhák megóvásnál javítva lesznek.
Pártoljuk a hazai kis iparost!

FOLIES CAPRICE.

VII., Révai-utca 18.
Igazgatóság: LEITNER és KELETI.
Naponta 3 bohózat.
9 órakor! 9 órakor
Egy ártatlan lélek.
Bohózat. Irta: Caprice.
10 órakor! 10 órakor
Ejjeli szolgálat.
Bohózat. Irta: Forgalmista.
1/212 órakor! 1/212 órakor.
Egy óra az anyakönyvi hivatalban
Bohózat. Irta: Caprice.
A remek télikertben reggeli 5 óráig Munczy Lajos
hírveves zenekara játszik.

A csoda-

mikroszkóp, csak 2 kor. 50 fillérért
kapható (2-60 kor. előleges
beküldése mellett bérmentve, utánvétellel azonban 40
fillérrel drágábban.) Főhaszna a csoda-mikroszkópnak,
hogy az ember minden tárgyat mintegy 1000-szeresen
szabad szemmel lát rajta, úgy, hogy a por atomját és
a szabad szemmel nem látható állatot akkorának lát-
juk rajta, mint a cserebogarat. Nélkülözhetetlen szer-
a növény- és állattan tanításánál, régóta nélkülözött
háztartási segédeszköz minden élelmi szernek ha-
misítás és a husnak trichin ellen való megvizsgálá-
sára. A vízben levő ázalagokat, melyek pusztá szem-
mel nem láthatók, vidáman uszkálni látja az ember
a csoda-mikroszkóppal, mely a rövidlátók számára
külön készülékekkel van ellátva, úgy, hogy a legpará-
nyibb írást is könnyű szerrel elolvashatjuk. — *Jobb*
mikroszkóp, 2500-szoros nagyítóképesseggel, több
nagyításra alkalmas tárggyal és nagyító üveggel
együtt elegáns dobozban csak 5 koronáért kapható.
— Használati utasítás mellékelve. — Rendkívül
finom *messzelátó,* igen nagy távolságra alkalmas,
akromatikus üvegekkel, három kihuzható csőrészszel,
rézből elegáns dobozban, csak 3 k. Küldi:
A. FEITH, BÉCS, 51. Zentagasse 8.

Weil-féle „DIANA“ kávéház

és reggeli falatozó
VI., Nagymező-utca 30. szám.
Egyedül a maga nemében.
Legjobb és az idénynek megfelelően berendezve.
Reggeli Falatozó.
Minden időben legjobb házi konyha és elsőrendű
íriss italok.
Pontos kiszolgálás.
OLCSÓ ÁRAK. CZIGÁNY-ZENE.
CHAMBRE-SEPARÉ.
Tisztelettel **WEIL J. IMRE** kávé

VILLAMOS LÁMPA

Zsebben is hordható
kényelmes, czélszerű, tartós.
Mindenkinek szükségesek szobák, lépcsők, folyosók,
melékhelyiségek megvilágítására. Tisztelettel,
gyakorlatnál rendkívül alkalmas, tisztáknek
nékülözhetetlen, olcsóknak és szücs-
nőknek éjjeli latogatásoknál. Fontos gyárak-
ban, malmo kávéban, pinczékben, raktá-
rakban ruhábananyagoknál. Az utazó közön-
ségnek megbecsülhetetlen, ha éjjel megkerkezik.
Házasszonyok öröme. Nincs többé gyertya-
csépp adalon és szönyegon. Gazdákat és bir-
tokosokat megóv tűzvész és támadás ellen; a
szénapalásra éjjel is fel lehet menni. Teljesen tűz-
biztos. Több ezerszer használható és ha idővel kiég
a telep, újat 75 kr.-ért adunk. **Ára 6 korona.**
Utánvét vagy bórmentve az összeg előleges bekü-
ldése mellett küldi az
Általános Villamossági Vállalat
AUFFENBERG J., Klauzál-utca 29.
Villamvilágítás és erőátviteli berendezések. Csengő, telefon és
állámhárító felszerelések, ivlámpa és felszerelési anyagok raktáron van-
nak jutányos árban.

GEDULDIGER HUGO

Első magyar ruganyala-bélyeggyár és vésc-intézet
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.
Minta-árjegyzékek ingyen.
Viszonytelfarúsitók kerestetnek

**„A magyar testörhöz“
PETRUS KÁROLY**

polgári és katonai szabó egyenruhá-
zati vállalata
**Bécs XIII. Hutteldorferstrasse
183/3.**
szemben a cs. és kir. lovassági kaszárnyával, a cs. és
kir. gyalogsági kadétskola és a cs. kir. landwehr-ka-
szárny közt, Breitenfeld vasúti állomás.
Egyenruhák a cs. és kir. katonaság, ál-
lamhivatalnokok részére, sport-, vadász-
és kerékpáröltönyök, liberiák stb. a leg-
kedvezőbb feltételek mellett; gyakorló
egyenruhák az egyévi önkéntesek ré-
szére a legsolidabb kivitelben és pedig
a gyalogságnak (zubbony, nadrág és kö-
penyeg) 36 frt, vasuti és távíró ezred,
vadász, hidász, egészségügyi csapat és kö-
honvédségnek (zubbony, nadrág és kö-
penyeg) 38 frt, tábori és vartüzér- és
utazáság részére (ujjas, nadrág és kö-
penyeg) 38 frt.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a

Bacsó-féle ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette:

Bacsó Ferencz.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt.

melyek 1701-től a 2000 évig váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, az egész életében

ooooo minden esztendőre ooooo

ellátja magát naptárral, sok pénzt takarít meg, s egyúttal a lefolyt évek napjait is mindig kezében bírja, ami igen érdekes dolog. Külső kiadása pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható. --- Bolti ára 2 korona, de a MAGYARSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Várház-körút 8.) 1 kor. 20 fillér kedvezményes áron kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívánatik, úgy még 35 fill. portó is melléklendő.

Kettős elektromágneses kereszt vagy csillag

R. B. 86967. szám

Nem Volta-kereszt Nem tikos-áram

gyógyít és felüdít kezesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vérfolyás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, a gyomorgörcsök s egyéb görcsök, az élvégylalanság, a hideg kezek és lábak, a nemlégnyelés, a csusz, köszvény, ischias, a gyengeség s agyvedveség bajában; influenzában s a velle járó hátfájásoknál; különösen ideghántalanságnál s a velle járó álmatlanság s különféle gyengeségi állapotok bajában; a rendetlen vérkeringés bajában s még sok más-oly bajban, a melynek a normalis orvosi kezelés szerint vilányos áram a gyógyító szere. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszvéas betegségeket teljesen meggyógyított. Az iradámban levő elismerések és bizoyitványok, a melyek a világ minden részéből hatáson emlékeztetnek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. A hit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. Ahol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyeimeztetem a t. c. közönséget, hogy az én készülékem nem téveszthető össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországból, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses készülékem kiváló gyógyító erejénél fogva, általánosan elismert, közkedvelt és elterjedt. Már csak rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 6 korona. Kis készülék ára 4 korona.

Idült betegségeknek alkalmazandó. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Fő központi eladást és szétküldést nyí a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/E. sz.

Kálmán-utca sarkán.

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYU FÉRFI ÉS FIURUHA-ÁRUHÁZ.

<table style="width: 100%;"> <tr> <td>Téli kabát 12 frt)</td> <td>Raglan és Derby 12 frt)</td> </tr> <tr> <td>Sacco öltöny 12 .)</td> <td>Atmeneti double ka- .)</td> </tr> <tr> <td>Jaquet 20 .)</td> <td>bát 14 .)</td> </tr> <tr> <td>Ferencz József öltöny 25 .)</td> <td>Gazdasági kabát 8 .)</td> </tr> <tr> <td>Salon 28 .)</td> <td>Vadászkabát szörme .)</td> </tr> <tr> <td>Frack 30 .)</td> <td>béléssel 18 .)</td> </tr> <tr> <td>Smoking 20 .)</td> <td>Városi bunda 40 .)</td> </tr> <tr> <td>Nadrág 4 .)</td> <td>Utazó 35 .)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Börkabát 25 .)</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">és teljebb és teljebb</p> <p style="text-align: center;">bársony, Piquet- és divatszövet-mellények.</p>	Téli kabát 12 frt)	Raglan és Derby 12 frt)	Sacco öltöny 12 .)	Atmeneti double ka- .)	Jaquet 20 .)	bát 14 .)	Ferencz József öltöny 25 .)	Gazdasági kabát 8 .)	Salon 28 .)	Vadászkabát szörme .)	Frack 30 .)	béléssel 18 .)	Smoking 20 .)	Városi bunda 40 .)	Nadrág 4 .)	Utazó 35 .)		Börkabát 25 .)	<h3 style="text-align: center;">LUKÁCS GYULA férfi-szabó</h3> <p style="text-align: center;">ezelőtt KRAUSZ LIPOT FIA</p> <p style="text-align: center;">Budapest, Kossuth Lajos-utca 10. sz. (az Udvári-kávéház mellett)</p> <p style="text-align: center;">Dus választék fiu- és gyermek-ruhákban!</p>
Téli kabát 12 frt)	Raglan és Derby 12 frt)																		
Sacco öltöny 12 .)	Atmeneti double ka- .)																		
Jaquet 20 .)	bát 14 .)																		
Ferencz József öltöny 25 .)	Gazdasági kabát 8 .)																		
Salon 28 .)	Vadászkabát szörme .)																		
Frack 30 .)	béléssel 18 .)																		
Smoking 20 .)	Városi bunda 40 .)																		
Nadrág 4 .)	Utazó 35 .)																		
	Börkabát 25 .)																		

Mértékesebbnél megrendelések jutányos áron eszközöltetnek. Vidéki megrendelések pontosan és telkiismeretesen eszközöltetnek.

Minden darabon a szigoruan szabott ár látható! Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Magy. kir. államvasutak. üzletvezetősége Aradon. 36078/902. szám.

I.

Pályázati hirdetmény

Fagygyu szükséglet szállítása iránt.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1903. és esetleg a következő 1904. és 1905. években évenként szükséges mintegy 4000 kgr. fagygyu szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető. Az ajánlatok felőtti határozathozatal, illetve a szállítás oda itélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291/96. sz. általános, valamint a fagygyu szállításra vonatkozó 39986/92. számú különleges feltételek értelmében eszközöndő, mely feltételek a pályázati határidőig alóírott üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ivenként 1 koronás magy. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külsőzettel: „Ajánlat fagygyu szállítása iránt 36078/902. számhoz” 1902. évi deczember hó 23-ikának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5 % készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi deczember hó 22-iki déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letendő, esetleg posta útján oda beküldendők.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönb, melyek nem a kifizetés

határidőig érkeznek be, vagy pótlólag, esetleg táviratilag tétetnek, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Aradon, 1902. november havában.

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb detail áruház

SCHRANK HENRIK BÉCS

I., Adlergasse 14.

A karácsonyi alkalmammal kivételesen szenzációs áron küldjük az itt felsorolt árukat (utányvétellel).

1 tuczat chiffon ing sima mellel teljes nagyságban 95 kr.

1 tuczat chiffon ing szép szegélylyel 1.25 kr.

1 tuczat zsebkendő I. rendű vászon 1.30 kr.

1 tuczat zsebkendő tiszta vászon 2--- kr.

1 tuczat angol batizt zsebkendő ajour széllel 1.80 kr.

Továbbá eladatnak még, a míg a készlet tart 1

1000 I. vászonlepedő varrás nélkül teljes nagyságban 88 és 1 frt.

1000 drb rumburgi vászonlepedő 5.50 kr.

10,000 pár glacé férfi és nőikeztyű á 58 kr.

Magy. kir. államvasutak, 165011/902. szám.

A III. A)

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a tulajdonában levő, leltárilag kezelt, mintegy 3000 drb irhasubának 1903. évi márczius hó 1-től 1908 évi márczius hó 1-éig leendő fenntartása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázati feltételeket illetve az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamint az ajánlattételre használandó ajánlati űrlap, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alóírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. szám II. emelet 46. ajtó szám) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenként 1 koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filleres okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecséltelve legkésőbbben

f. évi deczember hó 16-ának 12 órájáig

a fentemlített szakosztálynál benyújtandók v. posta útján oda beküldendők.

Az ajánlat borítéka ezen felirással látandó el:

„Ajánlat 165011/902. számhoz”

Bánatpénz gyanánt 1000 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbbben f. évi deczember hó 15-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előírt módon tétetnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. november hó 14-én.

A magy. kir. államvasutak Igazgatósága
(Utányomás nem díjaztatik.)

